

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGESZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 PÉNGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉRE. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELEVEL MINDEN NAP. VÁROSI A BEGEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ: FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. PÓRKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. PÓRKIADÓ-HIVATAL ÉS RÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Költözés
Ált butorok, —
edények eladók.
55. 938—b

bb vagon
eladó. Veres-
laság, Döge, Sza-
e. 1550—c

Egy
ut eladó. Apatty
ám. 921—d

VERÉSEN
és gyermekcipők
n jutányosan el-
a kiadóban. 293-d

pengő
pengő Az Est
nyve Morvai és
rlapirodában, —
Telefon 13-80.
548—d

Egy
egy üvegezett
yon olcsón eladó.
óhivatalban. 434d

Halálest
használt 6 üléses,
Ausztói Dennler
fűtési kedvez-
őzv. Rác András-
kokos, Turkeve.
648—d

Zamatos
erenként 1.— P.
ut 53. Öt liternél
om. — Telefon:
855—d

Tavaszi
cső árón kapha-
Etta női kalap-
Péterfia 14. Ta-
kat felvezek.
901—b

Egy
és egy egy löeros
or eladó. Árpád-
902—b

ülönfélé

KTATÁS
Gyorsirási
ési szaktanfolyam.
ék a Debreceni
arékpenztárban, —
t. 360—d

SFUSTÖLES
kifogástalanul —
ca 3. szám alatt.

Mérték
talpalást, javítást,
nden színben ol-
íték. Csapó 62.
1560—a

Gombok
vállalom. Péter-
1566—b

Keztyük
át, mosását, fes-
títást, ezüst ridi-
élelését legolcsóbb
sziti Keztyűüzem,
u. 58. 1542—d

et anyanyelvű
hallgató jól bevált
i rendszerrel né-
k adását vállalja.
jutányos árak. Cim
án. 926—d

Városi lapokra
vással is előfizethet
és Grünhut hirlap-
án. Varga u. 1. Te-
-80. 548—d

Gyors-
tis tanítás olcsó di-
idő alatt. Cim a
n Ujság kiadóhiva-
1440—d

Működik a prés

Még csak éppen az hiányzott a teljes boldogságunkhoz, hogy a magyar dolgozó társadalom által körülrajongott, sőt körülímádot Társadalombiztosító Intézet fel-emelje a járulékait. Nos, ez a hiány néhány nap múlva már a múlt lesz, mert a népjóléti-csufolt néprösszulléti miniszteriumban elhatározták, hogy a Társadalombiztosító járulékait 16%-kal felemlik. — Ennél a megdöbbentő elhatározásnál csak az a magyarázat megdöbbentőbb, amelyet az „illetékes hely” fűz ehhez a steigeroláshoz. Ha nem lennének nyomorultak és kol-dusok, akkor legalább három napig egy-folytában vihoghatnánk az „illetékes hely” dévaj indokolásán, de az ország jelenlegi helyzetében inkább sirni és káromkodni van kedvünk. — Az „illetékes hely”-nek ugyanis a járulék emelkedésével kapcsolatban az a legerősebb érve, hogy az érdekelt munkaadók nagy része, tehát a kereskedők és iparosok százezrei már a múlt évben sem voltak képesek kifizetni a járulékokat, emiatt a bevételekben jelentékeny hiány mutatkozik, amit pedig azáltal akar-nak egyensúlyozni, hogy magasabb járulékkulcsot állapítanak meg. Ez a terv ma-gyarázatán szólna az jelenlegi, hogy miután tavaly már nem sikerült a tönkrement kereskedőkről és iparosokról a hetedik bört is lehozni, mivel az a bizonyos hetedik bört már régen lehúzták, az idén ugy reparálják a dolgot, hogy lehúzzák — a nyolcadik bört is.

Nem hisszük, hogy volna Csonka-magyarországon még egy olyan népszerű-ten intézmény, mint a Társadalombiztosító Intézet. Ezt az intézetet egyaránt nem szereti a munkaadó és a munkás. Nem arról van szó, mintha bármely józan és értelmes munkaadó, vagy munkás kétségbevonná ennek a szociális intézménynek az óriási fontosságát és szükségességét, hanem arról, hogy ez az intézet rosszul van meg-konstruálva, magán viseli a kurzusreakció tehetetlenségének, protekcionizmusának és antiszocializmusának az összes jeleit és korántsem képes betölteni azt a feladatot, amiért életre hívták. A Társadalombiztosító Intézet elsősorban a kurzusreakció hiperbürokráciájának egyik fellegvára lett, ahol a vezető állásokban főleg azok ülnek, akik a napi politika zavaros vizéből csusz-tak fel a jól jövedelmező pozíciókba. En-nek az intézetnek az adminisztrációját a legmagasabb régiókban azok irányítják, akik a legnagyobb jóindulattal sem nevez-hetők szakembereknek, akik ugy cseppen-tek a Társadalombiztosítóba, mint a légy a tejbe és most kétségbeesve kalimpálnak végtagsáikkal és ahelyett, hogy rendet tudnának teremteni, egyre súlyosabbá és megoldhatatlanabbá rontják az ügyeket.

A Társadalombiztosító Intézet az objek-tív kritikuskok szerint csőd előtt áll. A be-vételekkel ugyanis nincs arányban a mammutadminisztráció, amely a munka-adók és munkások vérverejtékes járulékk-fillereit nagyrészt felemészti. Tulságosan sok a sallang, tulságosan bonyolult az ügy-kezelés, tulságosan laza az ellenőrzés s ilyen körülmények között nem csodálható, ha a társadalombiztosítás tulajdonképeni céljára: a betegápolásra és a táppénzalapra korántsem jut annyi összeg, mint amennyi-re szükség lenne. A betegápolás és a betegellátás nivójáról senki sem emlékez-het meg dicséző szavakkal, tehát mindenki, aki filléreivel hozzájárul ennek az intézet-nek a fenntartásához, úgy érzi, hogy majd-nem hiába fizeti a magas járulékokat, de olyanok is rendkívül sokan vannak, akik-nek az az érzésük, hogy valósággal az ab-lakon dobják ki a pénzt, amikor a szájuk-tól elvont falatjaik árát befizetik a Társa-dalombiztosító kasszájába.

Szilárd az a meggyőződésünk, hogy a

Társadalombiztosító válságát éppenséggel nem lehet megoldani a járulékok emelésé-vel. Elméletileg, papíron több lesz ugyan az előirányzott bevétel, de a valóságban az idei bevételek még a tavalyi bevételeken is alul maradnak majd. Hiába csavarják a prést, hiába erőlködnek, hiába stájerol-nak, a magyar iparosság és kereskedő társadalom sziklájából nem lehet már semmi-féle rendelettel több vizet fakasztani. Az az iparos és kereskedő, aki már tavaly is képtelen volt a Társadalombiztosítóval

szemben fennállott kötelezettségének ele-get tenni, az idén még kevésbé számíthat arra, hogy a járulékokat befizesse — még hozzá felemelve. A Társadalombiztosító csődjét csak bátor, nagyvonalu átszerve-zési programmal lehetne elkerülni, egy-lyen átszervezési program azonban dőre ábránd marad mindaddig, amíg a kurzus-reakció intézi a sorsát ennek a szerencsét-len országnak. A mi véleményünk szerint a Társadalombiztosító ügyei a közeljövő-ben csak rosszabbodni fognak, mint ahogy

rosszabbodni fog az általános gazdasági helyzet is, hiszen az Országos Társadalom-biztosító Intézet sorsa, mint minden szo-cióális intézményé, elválaszthatatlanul össze van kötve az ország gazdasági hely-zetével. Amíg a magyar iparosság, a ma-gyar kereskedelem és a magyar munkás-ság a uszta betevő falatját is csak a leg-nagyobb erőfeszítések árán képes meg-szerezni, addig minden fajta járulékemelés nem tekinthető másnak, mint átlátszó, naiv köklérkedésnek.

Tizenhat százalékkal felemlik a Társadalombiztosító járulékait

A közönség még a régi járulékot sem tudja fizetni, de a járulékok leszállítása helyett mégis emelés történik

Budapest, március 20.

Fábián Béla ma délelőtti interpellációt jegyzett be a pénzügyminiszterhez a Társadalombiztosító készülő járulékemelése dolgában. Fábián ebben az interpellációban aziránt intéz kérdést a pénzügyminiszterhez: tud-e arról, hogy

a Társadalombiztosítónál az adminisztrációban elkövetett hibákon kívül a pénzügyi nehézségek azért következtek be, mert a járulékokat nem lehetett behajtani.

Kérdi továbbá, lehetségesnek tartja-e a miniszter, hogy

ma, amikor a társadalom az eddigi terheket sem képes elviselni, a járulékok újiból felemléssenek?

Munkatársunk illetékes helyen érdeklődött a Társadalombiztosító Intézet várható járulékemelése dolgában és azt a felvilágosítást kapta, hogy

a járulékemelés kérdésében már végleges tervezet fekszik a népjóléti miniszter előtt.

Illetékes helyen ezzel kapcsolatban a követező információt kapta munkatársunk:

— 1929 január 1-ig 7 százalék volt a munkabérek után a betegségi járulék kulcsa. A múlt év január 1-én a népjóléti miniszter leszállította ezt a kulcsot 6 százalékra. Ezzel lehetővé akarta tenni, hogy könnyebben fizessék be a járulékokat. Ez 8.200.000 pengővel kevesebb bevételt jelentett, ezzel szemben pedig a helyzet ugy alakult, hogy a jut-tatások, táppénzek állandóan emelkedtek. A múlt esztendőben csökkentett járulékok sem folytak be rendszeresen.

A budapesti kerületi pénztáraknál és a környéken körülbelül 150.000 munkaadó nem fizette be a múlt évben a járulékokat,

holott ezeknek a járulékoknak a felét, tehát 3 százalékot a munkásaitól levontak, tehát itt voltaképpen levont járulékok be nem fizetéséről van szó, ami tulajdonképpen sikkasztásnak tekinthető.

— Ha most az egyszázalékos emelést vég-

rehajtjuk, vagyis ismét visszaállítjuk a hét százalékos kulcsot, egyetűslyba jön a beteg-ségi ágazat, a terheket pedig a nagyipari munkaadók viselnék, miután a kisiparosokat és általában azokat az egzsztenciákat, ame-lyek végrehajtás alá kerültek, tömegesen nem érvényesítheti el az intézet.

— Három eshetőség volt a nehézségek át-hidalására. Vagy az államkincstárból fedezik a nemfizetés folytán előálló hiányokat, vagy végrehajítják a 148.000 kisegzsztenciát, vagy pedig felemlik az egyszázalékos kulcsot.

A táppénzek kiütetésében fennakadás nem állhat be.

különösen ma nem, amikor a munkanélküli-ség emelkedésével a munkásság testi gyen-gülése is párhuzamosan észlelhető és így a betegségi arányszám nagyobbodik. A hiányo-kat tehát nem lehet másképpen pótolni, mint a régi százalékos kulcs visszaállításával.

Az „illetékes hely” a járulékkulcs egyszá-zalékos emelését jelenti be. Megállapítható, hogy

ez az egyszázalékos uicsemelés volta-képpen az eddigi járulék összegének kö-rülbelül 16 százalékos emelését jelenti.

A járulék százalékos kulcsának felemlése most már körülbelül befejezett ténynek tekinthető és az erre vonatkozó kormányin-tézkedés már a legközelebbi jövőben meg-történik.

Rassay azt követeli: az államfő nyerjen tiszta képet a helyzetről irányadó tényezők meghallgatása által

Csak így alakul ki a nemzeti egység és új kormányzati rendszer, amelyben az ország legkiválóbbjai állanak a helyzet élére — Wekerle az eddigi kormányzati rendszer csődjét jelentette be

Budapest, március 20.

A Nemzeti Szabadelvű Párt ma Kispes-ten tartott záslóbbontó nagygyűlést az Ipartes-tület termelében. A hatalmas helyiséget zsufol-lóság megtöltöttek a megjelentek. Az üdvözlő beszéd után R a s s a y Károly szólt fel és Kossuth Lajos halálának évfordulójával kap-csolatban kezdte a beszédét:

— A parlament homlokzatán — mondta R a s s a y — ma fekte zászló jelzi Kossuth Lajos halálának évfordulóját, bent a parla-mentben pedig csekély 25 képviselő jelenlét-ben olyan javaslat felett vitatkoznak, amely megtagadása azoknak az eszméknek, ame-lyeket Kossuth emléke képvisel. Amikor 36 évvel ezelőtt utolsó utjára kísérté a nemzet Kossuth hamvait, a sirnál Jókai tett fogadalmat, hogy Kossuth lelke fogja vezetni a nemzetet a jövő utjain. Hova lett az ország azóta és hová lettek a kossuthi eszmék? 82 évvel e-zelőtt március havában fektette le a magyar nemzet a modern magyar állam alapelveit, a parlamentárizmust, a felelős kormányt, a sajtószabadságot, az igazságos teherviselést. És ha most az kérjük, hogy a Nemzeti Szabad-elvűpártnak mi a programja, akkor azt mond-hatjuk, hogy

a mi programjaink azok az eszmék,

amelyeket a nemzet 1848-ban dicsőséges-sen kivivott, de amelyek a nagy vilá-gpusztulásban elvesztek számunkra.

Önámítás, ha azt hiszik, hogy ezeket az esz-méket ki lehet irtani. Ezek ott élnek a töme-gek lelkében. Ma újra épen ugy eltávolodás van a nemzet hivatalos vezetői és a nép kö-zött, mint amikor Kossuth Lajost utolsó utjára kísérték. Hibás az a jelszó, hogy nem az esz-mék fontosak, hanem a kenyér. Sokkal több vért áldozott az emberiség a szabadság gon-dolatáért, semhogy jóllakott gyomorral el-latathatná a vágyakozást iránta.

— Tíz év óta kivették a magyar nép kezéből a saját sorsa feletti rendelkezés jogát.

S most 10 év után nézzünk körül, hová jutott a nemzet a gyámokodás alatt? Mindemitt a legsúlyosabb gazdasági válság nyomait lát-juk.

Nem állítom, hogy a mai helyzet előidézésében nem játszanak szerepet világ-gazdasági okok is, de a kormány kötelessége és művészeete éppen a jelenségek ká-roso hatáának kivédése lett volna.

De erre csak erős kormány képes, amely fe-lelős a népnek.

Az erőszakon felépített hatalom kényte-len minden erejét a hatalom megtartására koncentrálni s így képtelenné válik nagy elhatározásokra.

Ma már külföldi barátaink is igazolják annak a politikának helyességét, amely évek óta hirdeti a demokratikus átalakulás szükségessé-gét. De éppen így vagyok pénzügyi, gazda-sági kritikám tekintetében is. Legnagyobb igazolásom éppen Wekerle pénzügyminiszter az legutóbb elmondott költségvetési beszéde. Készséggel elismerem a pénzügyminiszter ur jóhiszúságát, sőt bátorságát is, amellyel kri-tikáját az elmúlt évek gazdálkodásáról el-mondta, a jövőre nézve felállított programja azonban lényegében megismétlése annak a kritikának, amelyet mi évek óta hangoztatunk.

Ha kifogsáom van a pénzügyminiszter be-széde ellen, csak az, hogy átvette az el-veket, de vagy általában nem, vagy nem kielégítő módon valósította meg azokat.

Most már a kormányzat is kénytelen beval-lani, hogy az állam képtelen a jelenlegi költ-ségvetési kereteket fenntartani. A kiadások csökkentése nyilvánvalóan magán viseli azt a tényt, hogy nem egy magasabb elgondolá-su gazdasági politikából, hanem egyszerűen az

Ha még nem tudná,

adóbevételek csökkenésének kényszerűségéből apasztották a kiadási tételeket. Az állami kiadások csökkenése azonban nem vonta maga után a közterhek mérséklését.

A közterhek nem hogy csökkennének, hanem emelkednek.

Itt van a MÁV tarifaemelés és a Társadalombiztosító járulékaiknak emelése. A takarékoskást utját itt kellett volna kezdeni a pénzügyminiszter urnak. Az adminisztráció egyszerűsítése lett volna a helyes út. De merje valaki állítani, hogy a közigazgatási reformban egyetlen olyan intézkedés is volna, amely a közigazgatást olcsóbbá tenné. Ellenkezőleg. Pár hónappal előbb a miniszter ural polémiát folytatott a mezőgazdasági termelés tekintetében. A miniszter ur a kérdést lekecsinyelte. Most maga a miniszter kénytelen beismerni, hogy igenis agrárválság van.

— Tehát akkor mit csináltak itt 10 éven át?
— Most beszélt a pénzügyminiszter ur a szövetkezeti visszaélésekről és az altruista intézményeknél folyósított óriási fizetésekről.

— Nem mi követeltük már éveken keresztül ezeknek az anomáliáknak megszüntetését? A közelmúltban interpelláltam ebben a kérdésben. Semmi hatása nem volt. Mert hiszen a miniszterelnök ur háta mögött ott ülnek azok a támogatók, akik ily busás stallumokat élveznek. Ilyen körülmények között hiheti-e a pénzügyminiszter ur, hogy az ő elvi kijelentéseinek gyakorlati következményei lesznek?

— Évek óta óriási pazarlás folyik. Lillafüred, a freskók, a belügyi díszterem, a miniszterelnökségi palota renoválása, a Collegium Hungaricumok, az egyetemi építkezések, borházak létesítése jellemzi annak a gazdálkodásnak az útját, amely ellen a pénzügyminiszter ur is vétőt kiált.

Lehet-e reményünk arra, hogy a mai kormányzati szellem mellett a pénzügyminiszter urnak egyébként helyes meglátásai érvényesíthessenek?

Ezzel szemben áll a jelenlegi kormányrendszer 10 éves múltja, sőt a pénzügyminiszter ur saját költségvetése is. Ha parlamentáris kormányzatunk volna, a miniszter ur súlyos megállapításainak csak az volna a következménye, hogy

a kormány levonta volna 10 évi helytelen politikájának következményeit és távoznék a helyéről.

Nálunk azonban hiányzik a parlamenti kormányzat legfőbb feltétele:

a nemzeti akarat szabad érvényesítésének lehetősége.

Ennek következménye, hogy a kormányzat megsemmisítette az egymást felváltó pártok rendszerét.

A magyar parlament képtelen kitermelni magából azt a pártot, amely a jelenlegi rendszert felváltaná.

Mintha csak 1918. őszének szelleme kísértene.

tudja meg, hogy a valódi angol tavasz gyapjuszöve különlegeségeiben a legnagyobb választék **FELDEHEIM IMRE** posztóházában, **KOSSUTH UCCA 6.**

az ország presztízst. Tegye lehetővé, hogy a válságos időknek megfelelően

az államfő a politikai és gazdasági élet irányadó tényezőinek meghallgatásával tiszta képet kapjon az ország igazi közhangulatairól, mert csak így alakulhat ki a nemzeti egység és egy olyan kormányzati rendszer, amelyben az ország legkiválóbbjai a helyzet élére állnának.

A mai politikai rendszer mellett minden politikai megmozdulás elnyomható az erőszak eszközeivel. Nekünk azonban, akik eltekintünk a formai megoldástól és minden szomorú tapasztalat ellenére hiszünk az evolúcióban, nem lehet más feladatunk, mint

ezt a változást a közvélemény erejével kikényszeríteni.

Rassay Károly szavait a megjelent hatalmas tömeg szünni nem akaró lelkesedéssel fogadta.

Wekerle az eddigi kormányzati rendszer csődjét jelentette be

és kijelölte azt az utat, amelyre rá kell térni. Most Bethlen István grófnak van a sor. Az ő kezében van a hatalom és vállain a felelősség. Hajlandó lesz-e levonni a való helyzet következményeit? A következmények levonásának azonban ösztönöznek és fenntartás nélkül kell lennie. Ne engedje, hogy tovább rontsák

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara akciója az Alföld-fásítás tovább folytatása érdekében

A kormány elhatározása, hogy az egyes miniszteri tárcák költségvetése 5 százalékkal redukáltassék, sok gondot okoz. Ma, amikor a gazdasági helyzet annyi sok oldalról súlyosbodik válságokkal küzd, nehéz választani, hogy honnan vonassék el a mentő munka eszköze; a pénz. Legsúlyosabb problémája ez kétségtelenül a földművelésügyi kormányzatnak, hiszen a magyar mezőgazdaság szenvedte az utóbbi esztendőket esapásait legsúlyosabban és a földművelésügyi tárcá rendelkezett munkafeladataihoz irányítva a legszükségesebb fedezetekkel már eddig is. Bárhol történnék tehát a redukció, mindenütt fájdalmasan ériné a magyar gazdaérdekeltséget. Mégis sokszorozott ez a fájdalom, nemán el nem viselhető, amikor arról vesszük a hírt, hogy a szépen megindult Alföld-fásítás ügye esik áldozatul a takarékoskági parancs végrehajtásának.

Trianonban legtöbbet raboltak el erdőinkből. Tüzelőért, épületfáért, szerszámfáért évente súlyos jóvátétellel adozunk kifosztóinknak, akik gondtalanul tarolják le évezredek erdőinket dúsz kincseit. Ennek a súlyos idegen adózásnak mielőbb véget vetni, legsürgősebb nemzetgazdasági feladatunk. Ez nemcsak gazdaérdek, ez mindnyájunk érdeke, akik a csonka magyar föld határain belül élünk és élni akarunk. Talán elég volna indoknak, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szót emelt az Alföld erdeinek érdekében, hogy magyar. De még több jogot adott kötelességére tette, hogy szót emeljen az Alföld-fásítás érdekében, hogy hivatott szószólója a magyar föld népének: a magyar gazdáknak, a birtokosoknak, a föld munkásainak. Most az Alföld erdőségei nemcsak a nemzeti jövedelem itthon tartásával erősítik országunkat, de szebbé, jobbá, termő-

bé, hasznosabbá tennék az alföldi buzatermő rónákat, szelídíténnék a szélsőséges időjárásunkat, egészségessé tennék életet levegőnket.

A boldog nagy Magyarország vétkes mulasztásául panaszkodhatnánk az Alföld kopárságát. Kívánnánk az erdősítést még akkor is, ha nem lennének ily szerencsétlenül kifosztottak. Menyynyél fájjabb tehát most a tudat, hogy az alig megindult Alföld-erdősítés munkálatai abbamaradnak, hogy azok továbbfolytatására a milliárdos költségvetésben nincs fedezet. Hogy vezendőbe megy az eddigi munka, az előkészületek. Hogy hivatás és munka nélkül maradnak az erdősítés szellemi és fizikai munkásai, azok, akik a jövőért áldozták a márt, akik hosszú évek múltán szemlélhetnék volna munkájuk eredményét, melyből sokszoros új munkakalkulom eredt volna az utódok számára.

Nem vehetjük szó nélkül tudomásul ezt a tervet. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, amely már eddig is lelkes munkát végzett az Alföld-fásítás előmozdítása terén, most ismét felemelte kéré szavát az Alföld születő, rég-várt erdői érdekében. A m. kir. kormány újbóli megfontolását kérte, hogy találtassék mód az alföldi erdősítés és kopár fásítás munkaprogramjának szünet nélküli folytatására, hogy annak mielőbbi teljes megvalósulására kerüljön költségfedezet.

Csonkamagyarország életkérdése, hogy lesznek-e erdők az Alföldön? Erre a kérdésre sürgős a felelet. Ez a kérdés nem tűr halasztást, ennek nem szabad akadályának lenni, hiszen nemcsak a jövőnek, nemcsak a mának, de a tegnapiak is kellett volna az erdők, azokat soká már nem nélkülözhetjük.

A Debreceni Független Újságot példányonként vásároló 25 szelvény és 1 pengő
letételek alánbén egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újságot
KOLCSÓN KÖNYVTARAT

jedő időben a terményárakban mutatkozó differenciát jelenti. Ő soha készpénz jutalékot nem kapott a cégétől, hanem elszámolásra fordították az összeget, ami a 20 mázsa tengeri négyszáznegyven pengős árán kívül a felvett 2700 pengőből megmaradt.

A következő vádpontokból kitűnik, hogy Ornstein Miklós a balmazújvárosi gazdától történt vásárlások alkalmával a köteleveket rendszerint úgy hamisította meg, hogy amikor az eladó gazda már aláírta a valódi mennyiségéről szóló kötelezvényt, ő titokban vagy eléje, vagy utána irt egy számszámjegyet, aminek következtében a Geiger cég természetesen sokkal nagyobb mennyiségű áru szállítását követelte a gazdától és Ornsteinnak kifizette előlegképpen a szükséges összeget. Garanciaféppen váltót állítottak ki a vételi összegről, azzal a megjegyzéssel, hogy ez esetenként peresíthető is lesz.

Ilyen módon járt el Ornstein 1928 októberében Bodnár Mihállyal is, akitől 40 mázsa tengerit vett, de a cégnek úgy mutatta be a kötelevet, hogy a megvásárolt termény mennyisége 140 mázsa, akkor ismét kapott ellenértékül 3150 pengőt. A vádlott ezt a hamisítást és az összeg felvételét beismerte. — Egy más alkalommal Bozó Istvánnal egyezett meg, hogy 20, majd 10 mázsa búzát, továbbá 100 mázsa tengerit vásárolt tőle. A vádirat szerint a 20 mázst 25-re, a tíz mázst pedig 55 mázsa javitotta ki, a tengeri vásárlás pedig hamis köteleven alapult.

A vádlott tagadta a hamisításokat, valamint azt is, hogy ezek fejében 4000 pengőt átvett volna a Geiger cégtől. Szerinte a kötelevek minden tekintetben a valóságnak megfelelően állítottak ki. Ezért is írta bele az ügyletet a vásárlási könyvbe, ami miatt az ügyesség magánokirathamisítással is vádolta.

Bozó Ignáctól a bünügyi iratokhoz csatolt kötlevel szerint 23 mázsa búzát, 74 mázsa szem tengerit és 130 mázsa csöves tengerit vásárolt, a vádirat szerint hamisított kötlevel alapján és erre 2230 pengő előleget kapott főnökétől. Ebben az ügyben azzal vádolta az ügyesség Bozó Ignác feljelentése alapján, hogy üzletkötés egyáltalában nem történt, tehát itten csalás esete is fenforog, amennyiben a hamis kötlevellel becsapta a céget, amelyet igen súlyosan megkárosított.

A vádlott ezt a vádat is tagadta. A következő eset Kiss Bálinttól történt, akitől 40 mázsa búzát vásárolt, de az aláírás után 140 mázsa állította ki a kötelevet. — Kiss Bálint meg is kapta a 40 mázsa után járó 810 pengőt, a többi, mintegy 2800 pengőt Ornstein Miklós vette fel. Ehez hasonló eset volt a Vén Györggyel kötött üzlete is. Dacára annak, hogy Ornstein erre néve mindkét előző kihallgatása alkalmával teljes beismerésben volt, a főügyaláson mindent tagadott. Végül is kijelentette, hogy az egész üzletre nem emlékszik.

Egy másik eset: Oláh Gábor aláírásával el látott száz mázsa szemes tengeriről kötlevelet mutatott be a cégnek és felvett 2200 pengőt. Oláh Gábor egy krajcárt sem kapott a pénzből, amit Ornstein vagy 30 gazdának fizetett ki, akiknek korábban adósa volt és akik követték az adósság visszafizetését. Cellár Gábertól egyszer 7, majd 5 mázsa tengerit vett. A két kötlevelet 70, illetőleg 65 mázsa állította ki és a cégtől 2830 pengőt vett fel, de Cellárnak csak a 12 mázsa után járó 190 pengőt fizette meg.

Igy ment ez husz balmazújvárosi gazdálkodóval, akik hitelt adva Ornstein Miklós sz-

A debreceni törvényszék megkezdte Ornstein Miklós terményügynök bünügyének tárgyalását

A gabonaügynököt 94 rendbeli magánokirathamisítással, csalással, sikkasztással vádolják

Csütörtökön délelőtt 9 órakor kezdte meg a debreceni törvényszék dr. Jankovich tanácsa Ornstein Miklós géplakatos, volt terménybizományos bünügyének tárgyalását, aki ellen okirathamisítások miatt indult meg az eljárás. Ornstein a debreceni Geiger Simon terménybevásárló cégnél volt alkalmazva, de különböző visszaélések miatt elbocsátották a cég kötelekéből. A tárgyaláson a vádat dr. Kádár István ügyész, a védelmet dr. Sonnenwirt Lajos ügyvéd látta el. A Geiger céget dr. Hegedüs Jenő, a balmazújvárosi érdekelteket dr. Nagy János ügyvéd képviselte. A tanácselnök kérdésére a vádlott előadta, hogy ő 32 éves, balmazújvárosi lakos, malomtulajdonos. Régen géplakatos volt, de hazamosabb idő óta terményvásárlással foglalkozik. A debreceni ügyesség 66 oldalas vádiratot adott ki a bünügyben és összesen 94 magánokirathamisítással, csalással, sikkasztással vádolja Ornstein, aki balmazújvárosi gazdákat és a Geiger céget károsította meg.

A csütörtöki főügyalás Ornstein kihallgatásával telt el. Az elnök pontonként ismertette a terjedelmes vádiratot és kihallgatta minden egyes vádpontra külön-külön a vádlottat.

Az első vádpont: Ornstein 1928 novemberében Balmazújvárosban, mint a Geiger cég bevásárlója, Bodnár Istvántól 20 mázsa tengerit vett. A kötlevelet Bodnár alá írta, de amikor Ornstein a főnökének bemutatta a kötelezvényt, a 20 mázsa már 120 mázsa volt kijavítva. Geigerék elismerték a szabályosan kiállított kötlevelet és kifizették Ornsteinnek az áru vételárát 2700 pengőben. Ornstein erre a vádpontra nézve azt adta elő, hogy csak részben érzi magát bünösnek. Beismeri ugyan a hamisítást, hogy a 20 elé egy egyes számot irt és így 120-ra hamisította meg a kötlevelet, de ezt azért tette, mert a cégtől adósságai miatt sohasem kapott jutalékot, másrészt pedig a hamisítás következtében előálló többlet a megrendeléstől a kötlevel bemutatásáig ter-

A TAVASZI DIVATLAPOK
nagy választékban kaphatók
Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésben
Piac ucca 34.

Nem csoda
a nátha és meghülés ebben a cudar időben. Vegyen nyomban Aspirin tablettát és így megelőzi a meghülés komolyabb következményeit. Minden csomagoláson és tablettán a Bayer kereszt látható.

Ujság... vásárló... és... 66... VTARAT

árakban mutatkozó... készpénz jutalé... számra... 20 mázsa... árán kívül a fel... aradt.

kból kitűnik, hogy... városi gazdáktól... köteleveket... meg, hogy amikor... a valódi mennyi... ó titokban vagy... számjegyet, aminek... cég természetesen... iségü áru szállítását... OrNSTEINnek kifizette... összeget. Garancia... a vételi összegről... gy ez esetenként pe...

OrNSTEIN 1928 oktobe... is, akitől 40 mázsa... ek egy mutatta be a... vásárolt termény... akkor ismét kapott... A vádlott ezt a ha... vételét beismerte. —... Istvánnal egyezett... mázsa buzát, továbbá... ol tőle. A vádirat sze... tiz mázst pedig 55... engeri vásárlás pedig...

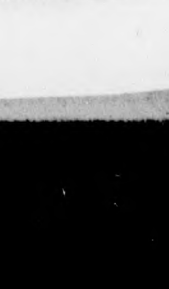
misításokat, valamint... n 4000 pengőt átvett... Szerinte a kötelevek... lóságának megfelelően... ta bele az ügyletet a... miatt az ügyészség... is vádolta.

gyi iratokhoz csatolt... a buzát, 74 mázsa sze... csöves tengerit vá... t hamisított kötlevel... ngó előleget kapott... yben azzal váltota az... feljelentése alapján... ában nem történt, tes... s fenforog, amennyi... ecsapta a céget, ame... károsította.

is tagadta. Kiss Bálinttal történt... vásárolt, de az aláírás... ta ki a kötlevelet. —... a a 40 mázsa után járó... ntegy 2800 pengőt... fel. Ehez hasonló eset... kötött üzlete is. Da... ein erre nézve mind... alkalmával teljes be... rgyaláson mindent ta... ntette, hogy az egész...

Gábor aláírásával el... s tengeriről kötlevelet... s felvett 2200 pengőt... rt sem kapott a pénz... y 30 gazdának fizetett... lása volt és akik köve... afizetését.

szér 7, majd 5 mázsa... kötlevelet 70, illetőleg... és a cégtől 2830 pen... rnak csak a 12 mázsa... zette meg. Balmazújvárosi gazdálko... OrNSTEIN Miklós szá...

vainak, gyanútlanul irogatták alá a kötelezvé... nyeket. Ezeket aztán OrNSTEIN rendszerint... hamisította meg, hogy nem száz, hanem... minden esetben több ezer pengő anyagi ha... szonhoz jusszon. A Geiger cég jóideig nem... jött rá, hogy a nagy vételekről kiállított köt... levelek hamisak és igen sok esetben peresi... vette is a garanciaképpen adott váltókat. En... nek következtében a balmazújvárosi gazdá... kat, mint cikkünk elején említettük, körülbe... jül 30 ezer pengő károsodás érte.

A vádpontoknak még a felét sem tárgyalta... le csütörtökön délelőtt a nagy anyag miatt a... törvényszék és dr. Jankovich Jenő tanácsel... nök a főtárgyalást felfüggesztette azzal, hogy... azt pénteken délelőtt 9 órakor fogja folytatni. Valószínű, hogy — tekintettel a tanuk és sér... tettek igen nagy számára — szombaton, vagy... hétfőn reggel már Balmazújvároson fog tár... gyálni a törvényszék. Ugyanis a bíróság ed... dig 51 tanut és sértettet idézett meg s ezen... kívül a védelem részéről is körülbelül husz... tanu van bejelentve, úgyhogy ezeknek Debre... cenbe való utazása rendkívül nagy költséggel... járna és ezért helyszíni tárgyalást szándéko... zik elrendelni a tanácselnök.

A fővárosi törvényjavaslatot tárgyalta a parlament

Budapest, március 20. Almsy László elnök 10 órakor nyitja meg a Ház mai ülését. Folytatják a fővárosi törvényjavaslat vitáját.

Usetty Béla előadó a széksértésről és rendezavarásról intézkedő 38. szakaszról azt javasolja, hogy a széksértésnél kirótt büntetések meg nem fizetése esetére töröljék a nyolc napon belüli mandátumvesztésről szóló intézkedést.

Propper Sándor kifogásolja, hogy a szakasz teljesen kiszolgáltatja a kisebbséget a többségnek és ez súlyos visszaéléseknek ad alkalmat. A szakasz törlesztést kéri.

Farkas István teljesen érthetetlennek tartja, hogy a közgyűlésnek ilyen széleskörű jogokat adnak egyelmi vétségek megtorlására.

A Ház az előadó módosításával fogadja el a szakaszt.

Usetty Béla előadó a törvényhatósági tanács szervezetéről szóló 45. szakaszról javasolja, hogy a törvényhatósági tanács tagjainak számát ne 20-han állapítsák meg, mint az az eredeti javaslat tervezte, hanem a taglétszámot emeljék fel 26-ra.

Szilágyi Lajos nem tartja kielégítőnek az előadói módosítást, kifogásolja, hogy a törvényhatósági tanácsban kinevezett tagok is helyet foglalhatnak.

Farkas István indítványt nyújt be, hogy a törvényhatósági tanácsban ne a főpolgármester, hanem a polgármester elnököljön. A tanács tagjai között kizáróan csak a választott tagok foglaljanak helyet.

Malasics Géza és Viczián István felszólalása után az ülés háromnegyed három után ért véget.

Lovagias ügy a bíróság előtt

A múlt év nyarán Hajdusoboszlón Kürti János gazdálkodó két barátja: Kovács Gábor és F. Tóth Lajos jelenlétében a nyílt utcán megállította Hunyadi Béla jogszigorlót s tisztázni kívánt egy közöttük fenforgó ügyet. Hunyadi Béla tiltakozott az ügy tisztázásának ilyen formája ellen, amire inzulzus következett. Másnap Hunyadi segédekét küldött Kürtihez s társaihoz, akik azonban az elégtételadást megtagadták s Kürti a Hajdusoboszlón megjelenő Független Hajduságba nyilatkozatot adott le s e nyilatkozatban azt mondta, hogy Hunyadi Bélát nem tartja uriembernek, mert géplakatosnak a fia, neki lovagias elégteltelt nem ad s ő már hozzá méltó elégteltelt volt magának.

Emiatt sajtópörrt indított Hunyadi Béla Kürti János ellen, aki a csütörtökön megtartott főtárgyaláson azzal védekezett, hogy erkölcsi kényszer hatása alatt írta meg a nyilatkozatot, hogy a rajta esett sérelmet megtorolja. Kérte a valódiság bizonyítását és kérte két társának tanuként való kihallgatását. A bíróság a kérelmet elutasította, mire dr. Szarukán József, a panaszos képviselője mondta el vádbeszédét, amelyben kifejtette, hogy előzetesen a vádlott már levélben is megírta az illető nyilatkozatot Hunyadi Bélának és ezért meg is büntették. Kéri a vádlottnak megbüntetését és pedig fogházbüntetéssel, mert a pénzbüntetésnek úgy sem lenne fogantja.

A bíróság a tárgyalást elnapolta és elrendelte Hajdusoboszló polgármesterének megkeresését azirányban, vajjon a Független Hajduság tulajdonosa eleget tett-e a törvényes rendelkezésnek és tett-e le a nyilatkozat leadása előtt biztosítékot az esetleg okozott kár fedezésére.

LÁSS és HALLJ!

ez a Hangos Uránia jelszava

MA

megszólal és négy csodaszép dalt énekel

RAMON NOVARRO

aki eddig is kedvence volt.

A legjobb Ramon Novarro film

cime:

A pogány

Női főszereplője: RENÉE ADORÉ

Bemutatója: MA

Jegyelővétele: Telefonon

Csak felnőttek nézhetik meg!

A kultuszminiszterium új vállalkozónak akarja adni az egyetemi munkákat

Az egyetem rektorának nyilatkozata szerint az egyetem lassanként kiszorul a Kollégiumból, ahol ma is csak igen szűkösön tud megenni, ami a tanításnak nagy kárára van — Az idén már nem építenek több tanári lakást

A debreceni egyetem központi épületének építése körül évek óta folyik már a huzavona. Eleinte magával az építkezés megindításával volt évekig baj, míg végre is — Debrecen város közönségének újabb súlyos áldozata folytán — megkezdték az egyetem központi épületének építését. Az építkezés megindulása után is folytonos zavarok voltak, a tempó lassúsága ellen nem egyszer panaszok merültek fel, sőt egyszer sztrájk is tört ki az építőmunkások között amiatt, mert a vállalkozók dégen munkásokat alkalmaztak.

Most nemrég ismét fordulat állott be a központi egyetemi építkezés ügyében, mert a munkásszervezetek beadvánnyal fordultak dr. Hadházy Zsigmond főispánhoz és dr. Vásáry István polgármesterhez, kérve, hogy a város sürgesse az építkezés megindítását, hiszen ez nagyban segítene a munkanélküliségen, ami különösen az építőiparban érezhető. Rámutattak a beadványban arra is, hogy megbízható helyről nyert értesülésük szerint az eddigi vállalkozótól elveszik a munkát.

A munkásszervezetek értesülése valószínűnek látszik, mert Budapesten csütörtökön a kultuszminiszteriumban a debreceni tudományegyetem építése ügyében döntő fontosságú értekezlet volt, amelyen résztvettek dr.

Hadházy Zsigmond főispán és dr. Vásáry István polgármester is. A főispán és a polgármester csak pénteken érkeznek haza Debrecenbe és így az értekezlet eredményéről még nem lehet biztosat tudni.

Csánky Benjámin dr., a tudományegyetem rektora az egyetemi építkezéssel kapcsolatosan csütörtökön a következő nyilatkozatot tette:

— Ebben az ügyben én is kértém felvilágosításokat, de részletes információkkal nem szolgálhatok, mivel ilyenekkel magam sem bírok. A tavasszal az egyetem nevében mi is felterjesztést intéztünk a miniszteriumhoz és sürgettük a munka megindítását, különös tekintettel a munkanélküliségre és arra a körülményre, hogy az egyetemnek igen nagy érdekei fűződnének ahhoz, hogy az új központi épületbe minél előbb átköltözhessek. Legutóbb csak annyi választ kaptam, hogy a munkát igyekeznek befejezni.

— A központi egyetem elkészülte érdekében állana elsősorban a Kollégiumnak is, arról nem is szólva, hogy itt mi is csak a lehető legszűkebb keretek között tudunk mozogni. Ugy hallottam, hogy az egyetem által most elfoglalva tartott kollégiumi helyiségekben azután gimnáziumi internátust akar

berendezni a Kollégium; Debrecenben jelenleg 7-800 ref. gimnáziumi diák van, akiknek számára egyáltalán nincs internátus. Az internátus megnyitása természetesen nagy könnyebbség lenne a szülőkre nézve is. Itt van azután a református polgári iskola, melynek első osztálya már megkezdte működését. Az intézet részére nekünk kellett átengedni az első számú teológiai termet. Szóval, érthetőleg, már innen kezdenek lassanként kiszorítani minket, pedig most is nagyon szűkösön vagyunk. Egyetlen teremben nyolc szeminariumunk van elhelyezve, jobban mondva, összezsúfolva. Ilyen körülmények között természetesen nem lehet tudományos munkát végezni a szeminariumokban, amelyeknek az volna a hivatásuk, hogy ott tudományos munka végzésére tanítsuk az ifjúságot. Ezeknek az intézményeknek külön-külön helyiségre volna szükségükük.

Az egyetemi tanári lakások építése dolgában dr. Csánky Benjámin rektor kijelentette, hogy tizenhat lakás felépült ugyan, azonban még többnek az építése volt tervbe véve. Információi szerint az államnak most nincs pénze az építkezésre és így ezen a nyáron több tanári lakás már nem is fog épülni. Megkezdik azonban a békepalota átalakítását, amelyben eddig a tanári lakások voltak elhelyezve és az épületben már az ősszel megnyílik az egyetemi internátus. A dunáninneni városok kulturális szövetségének egyetemi internátusa valószínűleg nem fog ebben az évben felépülni. Eredetileg úgy volt tervezve, hogy száz alapítványi helyet a városok létesítenek, száz helyre pedig a kultuszminiszterium tesz alapítványt. A városok nyolcvan helyet már biztosítottak is, bár több város részéről érkezett olyan válasz is, hogy a nehéz gazdasági helyzet miatt nem tudja megadni a kívánt összeget. Minden az állam pénzügyi helyzetétől függ. Ha sikerül a kérdést megoldani, úgy a városközi internátust az egyetemi sporttelep szomszédságában építik fel.

A Révész Bálint cserkészcsapat ünnepélye március 23-án, vasárnap lesz

Sokak emlékeztében él még az a nagyszerű cserkész ünnepély, melyet a Kálviniák Templomegyesületének „Révész Bálint” cserkészcsapata rendezett március 2-án. Ugy a templomi, mint a Mansz-beli ünnepély a siker legteljesebb jegyében folyt le. Mostani ünnepélye a Kollégium dísztermében lesz vasárnap fél 6 órakor. Műsorát a legnagyobb gonddal válogatta össze. Zeneszámmal a tanítóképző és a Tisza István internátus zenekara fognak igen szépen közreműködni. Megnyitó beszédet Siposs Imre lelkész, a csapat szervező testületének tagja fog tartani. A műsor többi részét szavalatok, énekszámok és egy cserkész nagyszerű táncszáma fogja kiegészíteni. Ez alkalommal lesz átadva a csapatnak az a szépen elkészített rajzszó is, melyet még március 2-án adott meg Hegedűs Kálmán pécsváradai lelkész itt léte alkalmából.

A parancsnok, Domby Béla teológus minden lehető igyekezést megtenni, hogy a cserkészcsapat munkája által egy olyan lelkes közönséget biztosítson csapatának, amely szeretettel tud segítségére lenni e nehéz gazdasági esztendőben. Ez ünnepély megrendezésével azonban a Révész Bálint cserkészcsapat nem lép le a közéleti szereplésről, mert mint tervbe vette, teasztélyt fog rendezni és hogy ezen is jól találja majd magát a résztvevő közönség, nagyszerű programot dolgozott ki ez alkalomra. Csapatának létszámát is kibővíti és március 30-ától felvételeket eszközöl. Minden olyan 14 évet betöltött, lélekben és testben egészséges ifjút, aki cserkész akar lenni, szívesen lát a csapat parancsnoka. A társadalomnak megértő szeretete már így is nagyban elősegítette a csapat munkáját. Ambicionálja is magát minden cserkészfiú. Egyéni életükben szépen kifejezzék a kötelességteljesítésnek nemes erkölcsi tulajdonságait. Lovagiasak, feljebbvalóik iránt engedelmesek, vidámak és meggondoltak. A tavasz übrédésével a természet iránti szeretet kétszeresen hívja őket a szabad természetnek templomába. A gondolatokban így átforgmálódott fiú aztán nagy tettekre tud felkészülni és a hazaszeretet oltárára teszi le lelkének nemes ajándékait.

E vasárnapi ünnepélyükkel ismét közelebb akarnak férközni az őket megértő közönség szívéhez. Belépti díj éppen ezért nem is lesz. K. E.

— Amatőrök és szakfényképészek a világhírű „Ilford” londoni gyár készítményeit Debrecenben Liener fotolerakatóban szerezhetik be! Ferenc József ut 34. Telefon 10-29. Hegedűs és Sándor-ház.

— Egy fényképfelvétel és mindig hü narad az angol „Ilford”-ho!

LENGYEL fest, mos, tisztít kifogástalanul. Ágytoll tisztítás gőze- Csapó u. 28. Batthyány u. 1

A Pro Palesztina debreceni nagygyűlése megemlékezik Lord Balfour haláláról

A vasárnap délutáni Pro Palesztina nagygyűlésen — amint értesülünk — dr. Jehuda Wibenszky fődelegátus, a gyűlés egyik szónoka méltatni fogja a tegnap elhunyt nagy angol államférfiut, Lord Balfour érdemeit a palesztinai zsidó nemzeti otthon megteremtése körül.

Lord Balfour írta alá tudvalevőleg 1917-ben mint akkori külügyminiszter a kormány ünnepélyes deklarációját, amelyben kötelezettséget vállalt arra, hogy a fennhatósága alá kerülő Palesztinában megteremtí a zsidó nemzeti otthont a hontalan zsidó tömegek számára. Azóta híven kitartott ezen ünnepélyes deklaráció mellett. Több nyilvános nagy meetingen szállt síkra az ősz államférfiu ezért az eszméért és mint a biblia rajongója vallotta, hogy „a biblia földjét vissza kell adni a biblia népének”. Palesztinában egy róla elnevezett zsidó kolónia — „Balfouria” örökölte meg a nevét. Halála hírére világszerte gyászünnepeket rendeznek a zsidó intézmények.

A vasárnap délutáni gyűlés pont 5 órakor kezdődik a hitközség dísztermében. A megnyitót dr. Fejér Ferenc, a stat-quo hitközség elnöke tartja. Beszélni fog még Hameriri, a magyar-héber költő, Leranon (Libanon), szerkesztő s dr. Barsiné. Az előadás után este 8 órakor a Frohnerben bankettet rendeznek a vendégek tiszteletére. A banketten — étlap szerinti étkezés — minden érdeklődőt szívesen látnak.

Dr. Jánossy Gyula előadása a Bethlen Gábor körben

Amint már jelentettük, e hó 22-én, szombat délután pontosan félhat órai kezdettel dr. Jánossy Gyula belklinikai tanárságát tartja meg a Bethlen Gábor-kör előadás sorozatában előadását a Kollégium dísztermében. Ez alkalommal középosztályunk vállaiba olyan nehéz sullyal nehezdedt szociális probléma fog tárgyalás alá kerülni egy olyan előadó meglátásai nyomán, aki nemcsak hogy elvileg látja a kérdés nagy horderejét, hanem annak megoldásán életével munkál közre. A debreceni ifjúság örömmel adhat hálát Istennek, hogy jövendő felelősségteljes munkájára olyan férfiak segítőt utmutatása mellett indulhat el, akik mint az előadás sorozat összes előadói ország-szerte ismertek tudományos szakképzettségükről. Az S. O. S. vészjelei különösen városainkban zagnak szinte félelmetes erővel. Mi lesz, ha a középosztály is, amely egyedül állhat talpra, mikor ez a legfélelmetesebb vészhang megkondul, fásultan és közönyösen ellegyint a veszedelem fölött? Lehet, hogy eddig még csak az idősebbeknek kellett sorompóba állni. Sajnos ma már ezek a vészkiáltások behallatszanak az ifjúság örömei közé is és az ifjúságnak számolnia kell velük. Hol van a leg-sürgősebb segítségére szükség? Hogyan lehet kivennie a részét kinek-kinek belőle? Erről szól a Bethlen Gábor-kör 22-iki előadása.

Ennek mintegy folytatásaként apr. 5-én Csiksz Sándor egyetemi professzor a falun élő középosztály szociális kötelességeire fog rá-

mutatni. Ugy erre, mint a holtai előadásra legelsőrendben az egyetemi ifjúságot, a tanító-képzők és kereskedelmi iskolák, azután a gimnáziumok diákságát, de a nagyközönséget is

szíves szeretettel meghívja a „Bethlen Gábor-kör” belmissziói szakosztálya. Az előadáson dr. Erdős Károly ny. r. tanár, a „Bethlen Gábor-kör” tanárelnöke elnököl.

Lefejezték az „emberevőt”, aki harminc kislányt rontott és gyilkolt meg

A gyermekek szülői örjögtek a vérpadnál

Páris, március 20. Douai város piac-terén ma hajnalban lefejezték Masselis Miksa haubourdin munkást, aki a környék családjainak réme volt. Azt beszélték róla, hogy

több, mint 30 kiskoru leánygyermeket rontott meg és meggyilkolta a szerencsétleneket.

A rendőri nyomozás során azonban csak két gyilkosságot lehetett rábizonyítani. Az áldozatokat megtalálták a csatornában. A niemi törvényszék halálra ítélte a haubourdin emberevőt (ahogy a gyilkost a faluban neveztek), a köztársasági elnök pedig elutasította a kegyelmi kérvényt.

A halálraítelt misét hallgatott szürkületkor és anyjának bucsulevelet írt. Még mi-

előtt világos lett, kivitték a vérpadra és a gyilkos utolsó percig hangoztatta, hogy ártatlanul hal meg,

mert nem ő volt a két kisleány gyilkosa. Mikor a guillotinehez kötözték, így kiáltott fel:

— Remélem, hogy mások is követni fognak!

Ebből azt következtetik, hogy Masselisnek büntársai is voltak. A közönség sorából két asszony ezt kiáltotta:

— Öljétek meg! Öljétek meg!

A két kisleány anyja kiáltott és mind a kettőt erőszakkal kellett eltávolítani a vérpad mellől, mert örjögtek.

A színházi jubileum ma este érkezik legszebb estjéhez, az Oedipus király előadásához

Elővételben ajánlatos megváltani a jegyeket a remek klasszikus tragédia előadására

Egy hét óta ünnepet ül a Csokonai-színház, remek műsorral, innepien kitünő előadásokkal illi meg Kardoss Géza színházigazgató tíz éves színházigazgatói és husz éves színészi jubileumát. A jubileum megünnélésének a legszebb módját választotta a színház, amikor kiemelkedően magas színvonalú műsorral teljes hetet ajándékozott a közönségnek, mintegy halálképen azért a szeretetért, amely Kardoss Géza színházigazgatójának tíz esztendeje alatt a közönség körülvette a színházat. Az innepi hét másora ma, pénteken érkezik el színvonalának legmagasabb ormához, az Oedipus király előadásával.

Sophokles remekműve minden színpadnak innepi darabja, kivételes ajándék és kivételes teljesítmény. A hatalmas tragédia monumentalitása, drámai ereje, jellemfejlésűe örök értéket biztosítottak ennek a darabnak, amely ezredévek alatt sem fakult meg. Páratlan élmény az Oedipus király előadása minden színházlátogató számára, hiszen évtizedek teltek el, amíg a metropolisokban is egyszer-egyszer színrekerülhetett. Debrecenben husz év előtt ment az Oedipus király és aratot hatalmas siker benne az akkori színészet színe-javn. Mert a színészek számára épen olyan innep ennek a darabnak az előadása, mint a közönség számára. A tragédia rohanó sodrában, amely elállítja a lélekzetet, a mesteri biztonsággal kifaragott figurák ábrázolása olyan magas szintű feladat, amelynél szobott színész nem kívánhat magának. Thuróczy Gyula, Halassy Mariska, László Gyula s velük együtt az együttes több szerencsés tagja olyan szerepeket kaptak, amelyek művészi teljesítmé-

nyek zenithét jelentik. Egy színészkarrier betetőzése az, ha valaki szerepet kap az Oedipus királyban. Thuróczy Gyula nagyszerű tehetsége soha sem kapott méltóbb feladatot, mint az Oedipus király címszerepét. Halassy Mariska, mint Jokaste, László Gyula, mint Thiresias, Kedy Gyula mint Kreon szerepét. Szerény János, Faludy Kálmán, Takács Oszkár és dr. Lutzó József, Bálint György, Micsoga László, Sugár Gyula, Mészoly Tibor, Vitézháthy Lajos szerepelnek még a tragédiában, amelynek statisztériáját 140 ember látja el.

Az érdekelhetné most már a közönség, hogy az Oedipus király miért nem állandó műsordarabja a színháznak, hogyha sikere mindig nagy volt, hogyha a közönség maga is páratlanul érdekesnek tartotta minden felújítását. A kérdésre a feleletet a színházak könyvvizsgálata adja meg, amely tanuskodik arról, hogy pénzben és időben mindig hallatlan megerőltést jelentett a színházaknak a nagy görög tragédia felújítása. Nem beszélve a próbákról, amelyek itt, Debrecenben hetekig tartottak, nem beszélve arról, hogy egyetlen színháznak sincs olyan nagy személyzete, hogy idegen statisztéria bevonása nélkül tudná megoldani a darab előadásának problémáját, hatalmas összeget emészt fel az Oedipus király diszlete is. A Csokonai színház jubileuma alkalmából minden áldozatot vállalt, hogy ezt a tíz év tevékenységét mintegy betetőző előadást kihozassa. Horribilis összegbe került pusztán a diszletek faanyaga, amelynek elsőrangúnak kell lennie. Hiszen ha nem jó a diszlet, oda van a közönség illúziója. A debreceni színpad

Jngyen kanja lapunkal jövő hó elsejéig, ha most előfizet.

hatalmas arányai lehetővé teszik, hogy tőrtelenül, szépsége teljes egészében hozhassa ki a színház a tragédiát, könnyen mozgathassa azokat a hatalmas tömegeket, amelyeket az Oedipus király a színpadra hoz. Viszont a színpad nagyságát kihasználó díszlet rengeteg pénzbe került. Nemes arányu, modern díszletek készülték az agilis Sándor Jenő igazgatóhelyettes tervé szerint az Oedipus királyhoz s ezeket a díszleteket Bányász István, a kitünő debreceni festőművész festette meg. Az előadást tehát nemcsak kiváló művészgárda, hanem kötelező kiállítás és előkészítés is garantálja. Résztvesz a darab előadásában a színház zenekara is, amely a kitünő Szathmáry Endre karnagy vezetésével adja elő a tragédia kísérőzenéjét.

A színház maga is érzi ennek a rendkívüli produkciónak értékét és éppen ezért két kézzel fordul a közönséghez az előadás meg-előzőn. Az egyik kérdés, hogy az innepi esten a közönség pontosan jelenék meg, mert a görög tragédia kibontakozását épen a közönség érdekében nem szabad zavarnia a későn jövők zaja. Eppen ezért a színház az előadás megkezdésének pillanatában lezárja a nézőtérre vezető ajtókat. Ugyancsak zavarná a tragédia hatását az, hogy ha a közönség tesszésének és az előadó művészek iránti elismerésének csak az előadás végén adjon kifejezést.

TÉGLA és CSERÉP

legelőbbben kapható TÓTH és SEBESTYÉN RT. Téglaár-ról Eladás Hatvan u. 1/3 III. e. Telefon 811

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 20-án, esztörtökön a következő bejelentések történtek:

ELJEGYZÉSEK:
Asztalos Imre—Nevelős Mária; Kriszán Jenő—Pegyverneki Erzsébet; Vizslóczy Imre—Kovács Mária.

HALÁLOZÁSOK:
Bajkay Elek ref. 30 éves Nyil u. 36; P. Kiss Gábor ref. 71 éves Fancsika 91; Tóth Aranka ref. 1 hó Mátyás király u. 20; Barcza Mihály ref. 25 éves Homok u. 116; Szántó Irma ref. 15 éves Szávay Gy. u. 31.

SZÜLETÉSEK:
Gergely Gyula molnár, leány, Ilona; Kányási István lovász, leány, Róza; Komlósi Imre kereskedősegéd, leány, Katalin; Sipos József gazdálkodó, fiu, Sándor; Szilágyi Sándor gazdálkodó, leány, Katalin; Dobrosi Sándor fm., leány, Piroška; Ignáth Márton eszenőr, leány, Ilona; Posta Lajos gazdálkodó, leány, Julia; Veres Lajos cipész, leány, Ilona; Neorsics Ferenc kertész, fiu, Ferenc; Papp József fm., fiu, Sándor; Mező Imre cipész, fiu, Sándor; 4 halva születés és 1 törvénytelen születés.

Tóth Antal fehérgyarmati lakosnak a kint-kán márc. 19-én 3-as fiu ikre született. 1 fiu meghalt, kettő életben van. Elek és József Budai István debreceni lakosnak 2-es leány-ikrei születtek, Klára és Zsuzsa.

— Amatőrök figyelmébe! Liener Ito laboratóriumában Ferenc József ut. 34. sz. Elő-hívás díjtalan, 9x12-es másolás 16 fillér, le-velezőlap másolás 24 fillér. Figyelmes kiszol-gálás. Elsőrendű szép munka.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek meglegedésére nyújtott **20%** kedvezményt szobaárainkból **10%** kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve), módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nap-al előbb velünk közölni.

Park Szálloda Budapest,

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

Emléktábla Roald Amundsen tiszteletére, aki a Nobile expedició kutatása alkalmával elpusztult. A táblát San Franciscóban állították föl Golden Gate Parkban a norvég kolónia tagjai.

1930 március 21. Ameri... a bevá... Washington... niszter Jame... tézett rendes... egyéni kivál... telmében a... csupán a be... lik s bevánd... gedik meg... séből kitünik... ipari vállalat... külföldön tar... mazni, mert... nem találak... jelenleg érvé... külön kedvez... érdekében. A... bevándorlási... solja s végül... lamok állítsa... megakadályo... kon folytat... t... A Csok... Társasá... Kollégium... Géza-e... A Kisfalud... vendégszere... Géza Irodal... Csokonai-kö... barát közöns... oltó Boldog... kor a ref... magyar reg... mányait ist... számottevő... művelésének... tanítók, tar... alá gyűjtöt... komoly, ér... nak. A Gé... Lajos közér... föltétlenül... magát, akik... saikkal szer... és környék... jainak a sz... Ormós Laj... Törőné Ko... József, Van... kör és a C... nai-kör és... Voith Ilon... zongoramű... Társaság... gethy Gyul... kitünő deb... Ferenc. A... fogjuk köz... Az előad... lépő jegy... kapni a C... 11-30. tel... kör elnökö... rának tele... H Nagy Igazi Európa t nem a F zása és pán, Ind zilia tör nem ma előtt. V élet, a t Az egye től végé Wells 54.— pe A mo lanul tar Most pengő v lembe, vászon-k fizetési kapható Elője HEGI FE

Amerikában módosítják a bevándorlási törvényt

Washington, március 20. A munkügyi miniszter James J. Davis, a kongresszushoz intézett rendes évi jelentésében a bevándorlók egyéni kiválasztását javasolja. A javaslat értelmében a kiszabott kvótákat nem emelik, csupán a bevándorlókat egyenként mérlegetlik a bevándorlásukat a szükséghez mérten engedik meg. A munkügyi miniszter előterjesztéséből kiténik, hogy számos esetben valamely ipari vállalat vagy tudományos intézet egy külföldön tartózkodó egyént szeretne alkalmazni, mert a speciális munka elvégzésére itt nem találnak megfelelő embert, már pedig a jelenleg érvényben levő törvény nem szab meg külön kedvezményt ily egyének bevándorlása érdekében. A munkügyi miniszter a különféle bevándorlási törvények egységesítését javasolja végül javasolja, hogy az Egyesült Államok állítsanak fel repülő patrónokat, amelyek megakadályozzák a repülőgépeken és léghajlón folytatott idegen csempészést.

A Csokonai-kör a Gárdonyi Társasággal március 25-én a Kollégium disztermében Gyóni Géza-emléktünnepélyt rendez

A Kisfaludy Társaság és a Petőfi Társaság vendégzereplése után az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság fog bemutatkozni a Csokonai-kör vendégeként Debrecen irodalombarát közönsége előtt március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján délután félhat órakor a ref. Kollégium disztermében. A nagy magyar regényíró nemes szellemét és hagyományait istálló irodalmi egyesület egyik legzsimottevőbb, tényezője ma a magyar irodalom művelésének. Az a körülmény, hogy a magyar tanítók, tanárok és lelkesek eljött zászolója alá gyűjtötte, erős biztosítéka az egyesület komoly, értékes és eredményes munkásságának. A Gárdonyi Társaság, elnökeivel Simon Lajos középiskolai igazgatóval, Balogh István főtitkárral, középiskolai tanárral képviselti magát, akik a műsoron is értékes felolvasásokkal szerepelni fognak. Debrecen városában és környékén is sok a Gárdonyi Társaság tagjainak a száma. Többek között Jámor Lajos, Örmös Lajos, Ráthonyi Lajos, Tárnay István, Törőné Korpássy Mária, Törőss Károly, Varga József, Vargha Lajos igazgatók és tanítók.

Az előadások szerepelni fognak a Csokonai-kör és a Gárdonyi Társaság elnöke, a Csokonai-kör és a Gárdonyi Társaság főtitkára, Voith Ilonka énekművésznő, Galánffy Ágnes zongoraművésznő, Ráthonyi Lajos, a Gárdonyi Társaság tagja, az Egyetértés dalárda Szegedy Gyula karnagy vezetésével, továbbá két kitűnő debreceni költő: Benke Tibor és Boross Ferenc. A teljes műsort vasárnapi számunkban fogjuk közölni.

Az előadásra a műsor meg hívó fog belepő jegyül szolgál. Ilyen meghívókat lehet kapni a Csokonai-kör vezetőségénél 6-64. és 11-30. telefonszámokon. Az első a Csokonai-kör elnökének, a másik a Csokonai-kör főtitkárának telefonszáma.

H. G. Wells:

Nagy Világtörténete

Igazi világtörténet, amely nem csupán Európa története a görögöktől kezdve, hanem a Föld története, az ember származása és a történelemelőtti kor, Kína, Japán, India, az Egyesült-Államok és Brazília története is, ami a XX. században nem maradhat ismeretlen művelt ember előtt. Wells műve egyúttal a gazdasági élet, a technika, a tudomány története is. Az egyetlen világtörténet, amelyet elejétől végéig élvezettel olvashat mindenki.

Wells Világtörténetének előző kiadásai 54.— pengős bolti áron fogytak el. A most megjelenendő kiadás változatlanul tartalmazza Wells eredeti művét. Most a mű, amelynek ára idáig 54.— pengő volt, az eredeti alakban és terjedelemben, dus illusztrációkkal, teljes angol-vászon-kötésben, izléses aranyozással, előfizetési árban

12.— pengőért

kapható. Előjegyezhető már most is **HEGEDÜS és SÁNDOR RT.** könyvkereskedésében **FERENC JÓZSEF UT 34. SZ.**

Méltó befejezése lessz a farsangnak a

Kereskedők és Utazók bálja

e hó huszonkettedikén, szombaton este

Ambrus csendőrőrmester elmondja, hogyan követte el a borzalmas kettős gyilkosságot

Gyertyatartóval, sodrófával, késsel, fejszével ölte meg a két öreg nőt

A szalantai kettős gyilkosság ügyében Ambrus István csendőr, a letartóztatott tettes most újabb vallomást tett. Azt mondja, hogy Bodenlack Ilonát csak úgy ismerte és csak néha beszélgetett vele. Február 25-én Bodenlack Ilona idegesen kiutasította őt a helyiségből, mert a szűk kis hivatal ablakánál állott és elállotta a világszágát. Másnap ismét találkoztak és akkor Bodenlack Ilona kimagyarázta előző napi idegességét. 29-én

hozzá és pusztá kézzel fojtogatta. Amikor azt hitte, hogy meghalt, elővette a zseblámpát és rávilágított a sötét szobában fekvő két asszonyra. Mind a kettő élt még.

Előrántotta zsebkését és azzal Bodenlack Ilonába szurt.

Amikor az öregasszonyhoz akart menni, újból a fülébe rémlett Bodenlack nyöszörgése.

Ilyedten felkapta a konyhából a baltát és azzal háromszor rásújt a postamester-nőre.

Aztán az asztalról levett egy szalvétát és azzal begyömöszölte a postamester-nő száját. Ezután a 72 éves asszonnyal végzett.

Már ki akart menni az utcára, amikor észrevette, hogy a konyhában ég a petroleum lámpa.

Bement oda, hogy eloltsa.

Ekkor vette észre az asztalon a pénzt, amit magához vett azért, hogy így rablógyilkossági színezetet adjon az ügy-nek

és a nyomozást hamis vágányra terelje. Hogy komplikálja az esetet, a telefonfülkéhez ment és a készüléket egy erős rántással kiszakította, hogy így a vezetékét megrongálja. Aztán a szoba falán a táviró vezetékét akarta megszakítani, de félt, hogy a drót megvillanyozza. Míg áldozataival pusztá kézzel végzett, most belenyúlt a zsebébe, elővette a kesztyűjét, felhuzta és kesztyűs kézzel szakította el a villanyvezetékét.

A debreceni ügyvédek harca a gazdasági válsággal

Az ügyvédtársadalom nyomorúsága megdöbentő méreteket öltött — Az ügyvédek száma egyre szaporodik, a kliensek száma egyre csökken

Szomorú kis földnélküli földműves állt ijedten a bíró előtt. Ő volt az alperes.

Az ügyvéd ur, a kopott kabátu, gyűrött kalapu, elkecseregett, borotvátlan ügyvéd ur volt a felperes.

A szegény kis paraszt egy lezajlott per ügyvédi költségeivel tartozott az ügyvéd urnak. Az ügyvéd ur azt mondta, hogy volt ügyfele nem akar fizetni, a földműves bácsi pedig lehajtott fejjel váltig erősítette, hogy akarna ő, de nem tud.

Hatvan pengő volt a tartozás.

Az áldott lelkű bíró ur szépen kérte őket: egyezzenek meg. Az alperes, szegény, egyezkedni akart mindenáron, csak mennél kevesebbet fizessen. A felperes ügyvéd ur dühösen hajtogatta, hogy neki az egész összeg jár, már nagyon régen jár (hiszen alapjában véve igaza volt neki is), tehát fizessen az alperes, még pedig azonnal.

A hallgatóság soraiban sziszegtek bosszúságukban a hallgatók. Még a sokat tapasztalt törvénytudósok is csóválták a fejüket az ügyvéd ur keményszívűségének láttán.

Végül megegyeztek. Az alperes nem fizetett kevesebbet, de részletfizetési engedélyt kapott a felperestől.

Az ügy befejeződött.

Következett a másik ügy.

Az elmarasztalt kis paraszt pedig keserves sóhajtsókkal előkotorászott a zsebéből 4 pengő 50 fillért, a felesége a piszkos zsebkendőből meg kicsavart 5 pengő 50 fillért. Kifizették az első részletet.

Az ügyvéd ur hűmögve zsebreacsztatta a pénzt és elhagyta a termet.

A közönség soraiból egy fojtott hangú kiáltás repült feléje:

— Shylock! Uzsorás!

Az ügyvéd már nem hallotta. Ment ki az épületből.

Véletlenségből és unalomból mentem utána. A Werbőczy ucca sarkán megszólitja egy fiatal ember az ügyvéd urat:

— Kérem ügyvéd ur, tessék fizetni. Keres-

tem a lakásán is vagy háromszor, de nem találtam.

Az ügyvéd ur ijedt, elhárító mozdulattal rándult meg:

— De kérem, nincs egy fillérem se!

A fiatal ember ideges türelmetlenséggel lóbálta a bélyeges számlát és majdnem kiabálva mondta:

— De kérem, ez így nem mehet tovább! Miért vásárolt hitelbe az ügyvéd ur, ha nem tud fizetni?! Nekünk is kötelezettségeink vannak. Már itt a tavasz is és az ügyvéd ur nem fizeti ki az októberben rendelt szén árát. Ez igazán abszurdum!

Az ügyvéd ur szégyenlősen lesütötte a szemét, aztán halkán mondta:

— Tessék felkeresni holnap délután az irodámban.

A számlás fiatal ember elkecseregetten mondta:

— Tudom, majd megint nem lesz otthon és én hasztalanul koptatom a cipőmet.

Az ügyvéd ur megbillentette a kalapját, ment tovább.

A Royalig követtem. Ott megálltam.

A verőfényes Piac ucca déli forgataga beolvastotta az ügyvéd ur megviselt alakját.

Legutóbb e helyen a debreceni orvostársadalom válságának leírásával találkozott az újságolvasó.

Az ügyvédek között éppen ilyen pusztító a válság. Vagy talán még pusztítóbb.

Felkerestem egy régi, jónévű, nagyképesű debreceni ügyvédet. Nem gazdag ember, de mindenki úgy tudja, hogy rendesen megél. Már 25 év óta vezető irodáját Debrecenben. Nem siránkozó természetű ember, de megfontoltan kimondott szavai hü tükörképét adják a debreceni ügyvédség helyzetének.

— Mi az oka annak — kérdezem —, hogy a magyar ügyvédi társadalom, amely a háború előtt olyan jó helyzetben volt, most nagy válságokkal küzd?

— Elsősorban ki kell jelentenem — mondja

Éljen koffeinmentesen!

Rízete nem kisebb, emellett egészségét is megóvjá, ha ezental HAG kávé iszik és így elkerüli a koffein hatását.

HAG kávé a szakértők által kiválasztott legfinomabb babkávék keveréke, melyekből a koffeint kivonják és azután pörkölik. Ezért oly jó és egészséges a HAG kávé!

HAG KÁVÉ

az ügyvéd ur —, hogy az ügyvédi kar válsága már a háború előtti időkben megkezdődött. Ahogy rendeződtek a jogviszonyok, úgy fogott az ügyvéd keresete. A régi nagy perek lehetősége tulnyomórészt megszűnt, megfogtak a jogi viták lehetőségei is. Ez volt a kezdete a válságnak. Igaz, hogy akkoriban a másik oldalon ott állt a kereskedelmi élet fellendülése, de a kereskedők akkoriban is, amikor még jobban álltak, jobban szerették a pénzt maguknál tartani. Inkább saját fixes ügyvédet tartottak jogi eseteik elintézésére.

— Ehez járult azután az ügyvédi kar tulszaporodása. 1908-ban 70-75 ügyvéd volt Debrecenben, 1914-ben már 114 és ma, 1930-ban, a lerongyolt, tönkrement, csonkagyarországi Debrecenben 176 ügyvéd nyúlszög.

— A világháború éppen úgy sújtotta a debreceni és minden más városbeli ügyvédek, mint az összes többi foglalkozási ágat.

— Elsősorban elpusztultak kintlevőségeink. Klienseink vagy elestek, vagy tönkrementek. Előlről kellett kezdeni mindent. Igen ám, de milyen viszonyok között? Amint a számok mutatják, az ügyvédek tulszaporodása már a háború előtt megkezdődött. Ez a tulntengés horribilis léptekkel fokozódott a háború után. Az egyetemek ontják a jogvégzett embereket és még a nyugdíjas bírák is egyre-másra ügyvédi irodát nyitnak a régi ügyvédek rovására. A kereseti lehetőségek a legminimálisabbra csappantak. Az embereknek nincs pénze s ha már ügyvédhez fordulnak, adóra legalább 50 költségeket is alig tudják megfizetni. A rossz viszonyok következtében az ügyvédek konkurrencia harca a tisztességes keretű honoráriumokat egész alacsonyra nyomta le. És a közönség pénztelensége miatt küzködő ügyvédek ezerféle akadály gátolja. Itt vannak az adók, az illetékek, a járulékok, a tagdíjak és sok más minden, miket mindenki ismer.

— Nézzük egy közepes keresetű ügyvéd rezsijét. Tulzán nélkül mondhatom, hogy ez 500 pengőre rug havonta. S akkor még nincs is meg a megélhetés. Akár fel is sorolhatom az 500 pengő tételeit. Egy szerény igényű ügyvéd egy megfelelő irodahelyiségért minimálisan 200 pengőt fizet havonta. 120 pengőt kell fizetni az alkalmazottaknak, adóra legalább 50 pengőt, kamarai járulékra 20 pengőt, forgalmi adóra 10 pengő, a Társadalombiztosítónak 10 pengőt, telefonra 12 pengőt, lapok, jogi folyóiratok előfizetésére legalább 20 pengőt, 60 pengőt is meghalad a fűtési és világítási összeg és máris túlhaladtuk a havi 500 pengős keretet. Hány ügyvéd összesen nem keres ma ennyit havonta Debrecenben?!

— 176 debreceni ügyvéd közül husznak sincs biztosítva az öregsége. Negyven-ötven éves debreceni működésű ügyvédek minden napos kenyérgondokkal harcolnak. 176 debreceni ügyvéd közül egy egész élet nehéz munkája után 20 nem tudott magának aggkorára vagyont szerezni.

— Tulszaporodás, gazdasági válság nyomorítja az ügyvédi kart és a legtöbb törvényhozási intézkedés egy-egy részlete is ellentűk fordul.

— Sok ügyvédnek volt valamikor vagyona is. Többnyire készpénz vagyon. Persze, legtöbb vagyon a hadikölcsön oltárán pusztult el. Óriási összegeket áldoztunk az ügyvédek nyugdíjintézetére, jött a háború, minden jólétünkkel együtt ez is eluszott. Most próbáljuk szanalni a nyugdíjintézetünket.

— Hallom, hogy sok orvos nem tud belépni az orvosegyesületbe, mert nincs tagdíjra pénze. Egész nyugodtan írja meg, hogy

a debreceni ügyvédé 10 százaléka nem képes kifizetni a szövetségi járulékot.

— Milyenek a jövő perspektívái? — kérdezzük.

— Elriasztók! — feleli nyomatékosan az ügyvéd ur. A gazdasági válság mind nyomasztóbb, mind türethetlenebb, mind kevesebb a pénz és előreláthatólag majd betetőzi az egészet az ügyvédek felett a készülő igazságügyi reform. A szorgalmas egyetemek pedig fáradhatatlanul ontják az ország négy sarkában az utriusque juris doktorokat.

— Uram, mi már nem várunk semmi jót! — fejezi be informátorunk a beszélgetést egy olyan gesztus kíséretében, amelyet a világ legjobb drámai színésze sem tudna utánozni.

Az Ügyvéd Szövetség e hóban tartja közgyűlését, utána következik a Kamara közgyűlése. Az ügyvédek erősen készülődnek. Minden sebet kitárnak, minden fájdalmat kiáltanak majd ezeken a gyűléseken.

Van néhány optimista, akik sokat várnak ettől az alkalomtól. De a pesszimisták óriási többségben vannak. És attól félünk, hogy nekik van igazuk. Legalább is addig, míg a reakció boldogítja ezt a szerencsétlen országot.

G. J.

A tengeri és burgonya árstabilizációja érdekében

Az elmúlt évi katasztrófális fagykárak következtében a Tiszánálunk legsúlyosabban károsodott részein, így különösen Hajdu, Bihar, Szabolcs és Szatmárvármegyék területén a fagy miatt károsult őszi vetések helyébe tavasszal leginkább kapásnövényeket vetettek a gazdák. A tengerinek és a burgonyának vetésterülete ez okból e részeken a normális éviáratoknál nagyobb volt az elmúlt évben s terméshozamuk is jelentősen több a szokásosnál.

A súlyos fagykárak miatt nehéz helyzetbe került gazdák minden reményüket abba vetették, hogy az elszüvedett súlyos fagykárakért, annak anyagi csapásáért legalább némi kárpótlást fog nyújtani tengeri és burgonyatermesztőknek megfelelő áron értékesíthetése.

Sajnos azonban a fagykárosult gazdák ezen reményükben csalókoztak. A tengeri és burgonya vidéki helyi ára ugyanis éppen a fagykárosult részekben olyan katasztrófálisan csökkent, hogy amíg a vetőmagtengeriért 30—35 pengőt, a vetőburgonyáért pedig 12—18 pengőt kellett q-ként fizetni, addig a tengeri ma már szemes állapotban a 9 pengőt sem éri el, a burgonya pedig csupán 1.50—1.80 pengőt ér meg a termelőnél.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara e súlyos értékesítési válságot látva s ismerve a fagykárosult gazdák rendkívüli mértékben elszomorító anyagi helyzetét, felterjesztésileg kérte a földművelésügyi miniszternek olyan intézkedéseit, melyek a tengeri és burgonya árának elfogadható szintjére s legalább a termelési költségeket fedező árstabilizációját volna hivatva biztosítani. Így kérte a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a többiek között olyirányú rendelkezését a m. kir. kormánynak, amely az ipari szeszgyáraknak megtiltana a külföldi származású melasznak importálhatóságát, hiszen az elmúlt évben az ipari szeszgyártási nyersanyagként felhasználásra. Kérte a kamara a folyósított tengeri zöldhitelekkel kapcsolatosan meghatározott szállítási terminusnak szeptember hó 15. napjáig meghosszabbítását is, hogy illyként lehetőség adassék a gazdáknak arra, hogy a nyári: esetlegesen magasabb tengeri árakat — amennyiben o hajtanák — kívárhassák s ne kényszerüljenek tengerijüket mostanában a már 30 év óta elő nem fordult lehetetlenül alacsony árakon elköttyavetyélni.

A fagykárosult gazdák bizodalommal várják a m. kir. kormány rendelkezéseit fenti vonatkozásokban.

FEHÉRTÓI emetkezési vállalkozó DÉGENFELD TÉR 4. SZ, TEMETÉSE:

Szántó Irmuska életének 15-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én délután 3 órakor lesz a Várad uccai temető halottas házából, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Várad uccai temetőbe.

A vidéki vendéglősök és kávéosok zenejogdíja

Amikor délután vagy este élvezettel hallgatunk a kávéházban és a vendéglőben a cigány, a jazz, vagy a szalonzenekar játékát, nem is gondolunk arra, mert föl sem tételezzük, hogy a zene külön adónem és súlyosan terheli a vendéglősöket, a kávéosokat, akik nem kevesebb, mint harminchét féle adót fizetnek. A zeneadót, vagyis zenejogdíjat, a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetsége veti ki a vendéglősökre és kávéosokra s hajtja be rajtuk vidéki ügynökségei közbejöttével. A szövetséget a legutóbbi három év alatt nem kevesebb, mint háromszáz százalékkal emelte a díjakat az egyes osztályokban. Adóalanyait ugyanis osztályokba sorozza. Az 1930. évre a vidéki vendéglősök és kávéosok zenejogdíját a következő összegekben állapította meg: I. osztály 200, II. osztály 160, III. osztály 100, IV. osztály 60, V. osztály 32 pengő. És bár hihetetlenül hangzik: ez ellen a kirovás ellen — nincs apelláta! Hogy pedig az érdekelt szövetségi zeneszerzők és zeneműkiadók miként részesülnek a befolyó jövedelemből, azt megtudjuk annak a pernek a tárgyalásából, amely közelebbről folytatódott le a budapesti kir. ítélőtábla Löw Tibor tanácsa előtt. Liptai Károly író pörösítette a szövetséget. Keresetében kérte a szövetséget 1928. október 30-iki közgyűlése határozatainak megsemmisítését. A kereset arra

hivatkozott, hogy a vezetőség által beállított mérlegből a szövetséget vagyoni helyzete nem derül ki és az a 185.000 pengő, amelyet jogdíjakból beszedtek, ugyszólván teljes egészében költségekre van elszámolva. Személyi és dologi kiadások címén ugyanis 155.000 pengőt állítottak be a mérlegbe, amelyből csak kocsiköltségekre 16.000 pengő van elszámolva. A budapesti törvényszéken, dr. Zsentső Gyula bíró a keresetnek helyet adott és a közgyűlés határozatait megsemmisítette. Az elsőbíróság ítéletét a kir. ítélőtábla helybenhagyta. Ez a pör érthető nagy meglepetést keltett a vidéki vendéglősök és kávéosok körében és a győri ipartestület vendéglős és kávéos szakosztálya országos mozgalmat indított a szövetséget ellen, amely mozgalomhoz csatlakoztak a nagykanizsai, soproni, veszprémi, pécs-baranyai, miskolci, szegedi, zalaezerszegi, magyaróvári, pápai, szombathelyi, békéscsabai, debreceni, keszthelyi, esztergomi, ceglédi, kalocsai, kaposvári, nyiregyházi vendéglősök és kávéosok. E hónap folyamán nagyobb küldöttségek adja át a szövetséget megrendszabályozásáról a vendéglősök és kávéosok zenejogdíjának leszállítását, illetve annak a zenekarokra leendő áthárítását kérő feliratokat az illetékes minisztereknek. A küldöttségben képviselve lesznek az összes vidéki városok vendéglős és kávéos szakosztályai.

Minden 16 évet betöltött fiatalember és férfi, diák és nem diák részt vehet a KIE vasárnap kezdődő konferenciáján

Nincs még egy olyan alkalom ebben az országban, amely ilyen rövid idő alatt tervszerűbb, tanulságosabb és az ifjúság előre haladását biztosító programot tudna nyújtani, mint a KIE. tiszántúli tavaszi konferenciája. Az előadók amellett, hogy országos nevű szónokok, egytől-egyig kiváló nevelők, akik jól ismerik az ifjúságot és törődnek a sorsával. Az előadók tisztában vannak azzal, hogy itt elsősorban nem a szónoki szépségek a fontosak, hanem hogy minél több fiatalember jöjjön tisztába az élet nehézségeivel és minden egyes ember találja meg a maga boldogulását. Mivel itt nem csak pusztán előadásokról van szó, — ezért nem is lett volna érdemes megrendezni, — hanem komoly konferenciáról, amely életre szóló hatásokat akar kiváltani a résztvevőkből, minden résztvevőnek előre jelentkezni kell. Jelentkezni lehet a konferenciát meghívó jelentkezési lapján, vagy egyszerű levelezőlapon, a KIE vezetősége, Széchenyi u. 4. címén és az egyes előadások előtt a helyszínen. A teljes konferencián való részvétel díja 2 P, vagy minden egyes előadás külön-külön 30 fillér. A rendezőség biztosítani akarja a komoly munka lehetőségét, ezért a konferencián csak az vehet részt, aki előbb a rendezőségnek jelentkezett és ott jelvényt, vagy egyes előadásokra szóló jegyet váltott.

Hogy a konferencián nem elméleti fejtegetések lesznek, hanem a leggyakorlatibb kérdések kerülnek vita alá, azt az egész program összeállítása mutatja. Például dr. Weis István miniszteri tanácsos, a Faluszövetség ügyvezető igazgatója, aki a magyar helyzetnek és a magyar ifjúságnak kiváló ismerője. „Az ifjúság kenyérkérdése” címen tart előadást. Ennek az évnek az elején jelent meg az ő tollából egy nagyszerű könyv: „A mai magyar társadalom”, amelyben érinti ezeket a problémákat. Előadásában foglalkozni fog a mai magyar ifjúság gazdasági felkészülésével és elhelyezkedési lehetőségeivel. A magyar ifjúság nem várhat kívülről segítséget. Önmagának kell megoldást találni és a mai szervezeten, céltudatlan és mindent mástól váró társadalmi és gazdasági rend helyébe egy megújodott, szervezett és öntudatos, minden téren alkotó életet kialakítani. Sorsdöntő tény az, hogy a magyar jövővond minden vonatkozásában az ifjúság kezében van és az ifjúságnak tisztában kell lenni azzal, hogy milyen pályára lép. Ha vaktában vág neki az életnek, nagyon sokszor a munkanélküliség és a nyomor szakad rá önhíbján kívül.

Másik előadás az önképzésnek, a kitarító munkának az eredményeit mutatja be, hogy ezáltal rávezesse a mai fiatalságot arra a módokra, amelyek ismeretében ez a fiatalság kiemelkedhetik abból a szűk körből, amelyben vergődik. Szőnyi Sándor ceglédi gimnáziumi igazgató előadásában megismerteti azokat, „Aki semmiből lettek naggyá”. Hiába akar az ember nagyot, hiába akar embertársai közül kiválni, hiába van meg a tehetsége és lehetősége, ha nincs meg benne a komoly munka

szeretete, ha nincs benne kitartás és akarat-erő.

Karácsony Sándor dr. gimnáziumi tanár, a Cserkészszövetség társelnöke és „Az Erő” című ifjúsági lap szerkesztője a legaktuálisabb és egyben legsúlyosabb kérdéstről beszél, az ifjúság közötti osztályharcról. A gazdálkodó, az iparos és a kereskedő ifjúság kölcsönösen lenézi egymást, a tanult ifjúság pedig lenézi mind a hármat. Nincs érintkezés és nincs találkozás és folyik a harc, pusztul és vész a magyarság napról-napra. Nagyon érdekesek lesznek bizonyára a hozzászólások, mert a konferencián budapestiek és vidékiek, városiak és falusiak, diákok és nem diákok, gazdálkodók, iparosok és kereskedők vesznek részt. És bizonyára a konferencia végén egy kicsi megvalósul a nagy magyar egységéből, mert egymásra ismernek és egymásra találhatnak a különböző sorsu emberek és a krisztusi szeretetben elindulnak a jövő felé.

De mindezek a kérdések végeredményben ott dőlnek el, hogy milyen személyiségek, milyen egyéni életek állnak az élet harcába ezeknek az elgondolásoknak és meglátásoknak a véghezvitelére. Minden korszak fiatalsága lát maga előtt feladatokat, amelyeket azonban mégsem tud végrehajtani, mert egyéni életében nem alkalmas ezekre. Az egyéni élet kifejlődését, a személyiség viszonyát Istenhez Muraközy Gyula, a kecskeméti „aranyászajú” papja, akinek mélysege és szónoki ereje Debrecenben is több embert megragadott már, ismerteti „A táltos fiu” címen.

A többi előadások már címükben felkeltik az érdeklődést. Ezeket tegnap számunkban közöltük az előadókkal együtt, akiknek a sorában a már említettek kívül dr. Révész Imre ref. lelkész, dr. Meréty Sándor főorvos Kecskemétről, Szabó Imre ref. lelkész Budapestről és Juhász Géza író, tanár foglalnak helyet.

Debrecenben még nem volt ilyen konferencia és egyesek talán bizalmatlanul fogadják. Ezeket nyugtassa meg az a tény, hogy ezt az egész konferenciát fiatalember, kereskedősegédek, tisztviselők, iparosok, gazdálkodó ifjak és diákok rendezik és szeretettel hívnak és fogadnak mindenkit, aki komoly munkára hajlandó a maga és nemzete jövőjéért érdeklődni.

Az egyetemeken tanuló és onnan kikerült fiatalság életében most nagy megmozdulások vannak. Ez azonban csak akkor lesz nagy jelentőségű, ha találkozik a nemdiák ifjúság megmozdulásával.

Valamikor fehér tajtékos lovakon száguldó futárok hordozták szét az országban a véres kardot, hogy összegyűjtsen a sereg. Bethlen Gábor hattyus és Rákóczi felemelt lobogója alá tödült a magyar. A modern élet nagy csatájára sereget akar gyűjteni a Keresztény Ifjúsági Egyesület. Most is életre-halálra megy a harc és a postán szétküldött meghívók ezrei, a szétszórt rópcédulák és kiragasztott plakátok semmivel sem komolytalanabb és lebecsülendőbb küzdelemre hivatgatnak, mint a véres kardok és a kibontott lobogók.

A konferencia keretében a nagyközönség számára „magyar estét” rendez az ifjúság a Kollégium dísztermében vasárnap este 8 órai kezdettel. Bodnár Lajos vezényletével a tanítóképzőintézet teljes zenekara magyar darabokat játszik, Benecsik Árpád magyar dalokat énekel, Karácsony Sándor író, tanár előad, a Mansz Erzsébet énekkara énekel, Kertész Dániel szavalja Szilágyi Dezső „A magyar dal” című versét.

Krimicsau a debreceni kéményseprőiparban

Csütörtökön délelőtt Csomor Gyula törvényhatósági bizottsági tag vezetésével a kéményseprősegédek tíz tagú küldöttsége kereste fel dr. Vargha Elemér polgármester-helyettes, közbenjárást kérve, hogy a kéményseprőiparban bekövetkező krimicsau ügyében a békéltető tárgyalások meginduljanak. A kéményseprősegédek előadták, hogy keresztényszocialista szakszervezetet akartak alakítani, amelybe már többen be is léptek, ugyanekkor bérjavítást is kértek és azt kívánták, hogy heti 35 pengős bérüket legalább heti 45 pengőre emeljék fel. A mesterek ezt a kérelmet nem teljesítették, illetőleg nem is válaszoltak a munkások kérelmére, mire azok március 13-án kimondták a sztrájkot. A sztrájkra a mesterek viszont azzal feleltek, hogy kitárták az összes munkásokat és vidékről hoztattak fiatal, kezdő kéményseprősegédeket. Ilyen körülmények között a keresztényszocialista kéményseprősegédek rendkívül nehéz helyzetbe kerültek, mivel a mesterek a békéltető tárgyalásokat sem akarták megkezdni és többen kifejezést adtak közülök annak a véleményüknek is, hogy sem szocialista, sem keresztényszocialista szervezkedést nem látnak szívesen. Kijelentették egyébként a segédek, hogy a régi, 35 pengős hetibért is hajlandók volnának munkába állni.

Vargha Elemér dr. polgármester-helyettes nyomban intézkedett, hogy a békéltető tárgyalások megindítására az iparhatóság megtegye a szükséges intézkedéseket s így a küldöttség átment az iparhatóságra.

A segédek szerint kérelmük jogos és méltányos, mert hiszen 1925. előtt a kéményseprősegédek jövedelmét képezte a kéményseprősekből befolyó összeg is, amelyet azonban a mesterek átvettek azzal az ígérettel, hogy ebből az összegből még egy segédet fognak beállítani. Ez azonban sehol sem történt meg. A kéményseprősegédek számítása és előadása szerint a hét debreceni kéményseprőmesternek a múlt évben 140.000 pengő jövedelme volt, ezzel szemben a 17 segédnek 32.680 pengő munkabért fizettek ki. A segédeknek rengeteg kell dolgozni, mert annak ellenére, hogy a debreceni házak száma 8400-ról 10.150-re emelkedett, most kevesebb számú segéddel dolgoztatnak a mesterek, mint régen. Van olyan kerület, ahol a kémények száma ezerrel szaporodott, de még sem dolgozik több segéd.

A kéményseprősegédek tehát azt is szeretnék, ha a mesterek a munkások számát szaporítanák, mert van hely, ahol naponta 140 kéményt kellene kiséperni egy segédnek, de természetesen ezt a munkát nem tudja elvégezni és ebből a közönségre és a város tisztviselőire is nagy károk származhatnak.

Legujabb zeneműajándékok!

„VIKTORIA” operett szenzáció számai:

- Ahol az ember... (Fox-trott.)
- Honvéd banda... (Fox-trott.)
- Édes mamám... (Fox-trott.)
- Good night... (Hawaii valzer.)
- Tyukocsám... (Blue-fox.)
- Ugy-e, hogy hajlandó... (Fox-trott.)
- Három magyar nóta.

A CSUNYA LÁNY operett számai:

- Ki csuda maga?
- Katona voltam én.
- Gud báj Honolulu.
- Papagálytánc stb.
- Jáva... (Tangó.)
- Vannak el nem csókolt csókok... (Eröss Béla legujabb nótája.)
- Volt egyszer egy szőke asszony... (Kókay István legujabb dala stb. stb.)
- Kaphatók:

Hegedüs és Sándorrt.
zeneműkereskedésében. Telefon: 54. az
ZENEMŰ UJDONSÁGOK MINDEN-NAP ERKEZNEK!

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
telefonoszámai:

Kiadóhivatal 18
Fiókkiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Morfium

Hőleher, habkönnyű, bársonyos por. Fehér, mint frissen a hó a tetetön, könnyű, mint az elszállt lélek, bársonyos, akár a halálba húzó bódulat, mely a parányi szemecskék szelmesen villódzó fényében kísért.

Ismerjük minányiún. Hivatalosan, vagy csak hullámából, pokoli kínjaink óráiból, vagy mert végzetes szerelemben sorvadunk, mely elízte fölünk az asszonyt, anyánkat, könyveinket, barátunkat, elsöpörte utunkat, felpörkölte földelünkét és kritikánkat, csak egyet hagyott meg, a bálványt, a hazug üdvözülést, a színtelen és néma villámokat, az agy és lélek szentfödjét, a morfiumot.

Méreg. Isten áldása. Szent méreg, amely az orvos kezében megváltást draszt, de vést hoz és elkarhozhat a profán lélegre, aki érinteni merésze, pusztulást, romlást háza népére, ha ugyan van háza, népe.

Világékk. Gyárákban készül. Vállalatok, üzemek, vagonok, raktárak, egyetemi tanszékek, egyetemenek, életek kapcsolódnak a morfiumba. Az irodalomban is előkelő helyet foglal el. Az orvostudomány boltozatának egyik oszlopa. Az élet hádjának fontos pillére.

Hivatalosan arra szolgál, hogy testi fájdalmat csillapítson. Nem hivatalosan lelki fájdalmak csillapítására szolgál. Bódít. Kikapcsolja azt a vezetőket, amely a fájdalom ingereit a szervezet tudatosító orgánumába, az agyba vezeti. A kínokban vergődő betegnek morfiumot adnak, aki nem tud aludni, morfiumot kap, aki gyöngye ahhoz, hogy a könyörtelen élet szörnyű szenvedéseit ép ésszel, tiszta tudattal tűrje és kibírja, morfiummal bénítja meg vergődő idegeit, amelyek elernyednek, megszűnnek érezni.

A morfium fogalom és szimbólum. Ahogy a morfiumnak van irodalma, az irodalomnak is van morfiuma. Az újságírásnak, a politikának, a művészetnek is. Ezt a morfiumot úgy szedik az emberek, hogy észre se veszik. Aki észreveszi, az undorral löki el magától. De aki már nagyon rákapott, nem igen tud élni nélküle. Morfium a szabott árért kibérelhető szubrett üzemesített sonkáiról szóló fényképes riport, morfium a szegény leányról és a dasgazdag mágnásról kiagyalt szerelmi történet, mely házassággal végződik és nem azzal, hogy az elcsábított leány megfojtja gyermekét vagy röviddel a szülést előtt a Dunába ugrik. Morfium a hazugságok kilencven százaléka és nagyon kevés dolog van ég és föld között, amiben kilencven százaléknál kevesebb lenne a hazugság.

A morfiumnak vannak „Hochsaison”-jai. Amikor egy egész népet, egy egész országot, egy egész nemzeteket narkotizálni kell. Nem a nép, ország vagy nemzetek érdekében, hanem azoknak érdekében, akik a narkotizist végzik, akiknek a nép, ország vagy nemzetek narkotizálatlansága az életükbe kerülne.

Füzdőszerint a morfium „Hochsaison”-ját éljük. Nem akarunk a politikai, pénzügyi, közéleti nütétek bűnös narkotizáira rámutatni, — hiszen nem is múlték ezek, csak mohó surlatának érvágásai, — amelyeknél az érzéstelemítés, a bódítás, mint a tények igazollják, korántsem a beteg érdekében történnek.

Magyarország morfiumkábulatban hever és vérzik. Talán még soha nem fogott itt anyai morfium, mint illusztris napjainkban. Morfiumot lehet gyártani, venni, beadni, — de a vér elfojtyik. Hogy mi fog tovább tartani, a vér vagy a narkotizis... Ki tudja?

És ki tudja, milyen háborzongató misztérium lebeg a szürke újsághír fölött, mely szerint Magyarország egyetlen morfiumgyárában be-szüntették a munkát.

Nem sokan tudták, hogy a Nyírségben, Bűdszentmihály határában morfiumgyár kéme nye lésztől. A tény maga nem is különösen megdöbbentő, szokatlan csupán az és bizonyára csak ritka véletlen formájában könyvelhető el, hogy az állam százezer pengőt nyomott bele a gyárba, noha a vállalkozás felettébb rentábiúsnek mutatkozott. Állami pénz, amely nyereséget hoz az államnak: ritka bogár. A külföld komoly formában kezdett érdeklődni a magyar morfium iránt, az I. G.-konzern exportajánlatot tett a kis bűdszentmihályi üzemenek, amelyhez a már belefektetett szászor

peágon kívül még a megígért ötvenezer pengővel is hozzá kellett volna járulni. Ekkor azonban hirtelen megdögltek magukat Allamék, megriadtak a lehetőségtől, hogy itt a végén még jövedelmező exportüzletek átka szakadhat a magyar hazára és idejekorán lecsap-tak a már-már folyósított ötvenezer pengőre.

A magyar morfiumgyárban állnak a gépek; Nincs több magyar morfium. Pedig milyen jó is a szép, nemzetiszínű csomagocskából reggel, délben, este egy evőkanálnyit bevenni. Reggeli, ebéd és vacsora helyett...

ORMOS LÁSZLÓ.

Szeles, hűvös idő. Hazánkban a Dunántul nyugati részén kiadós eső esett, Zalaegerszegen 27, Keszthelyen és Nagykanizsán 24 milliméter. A keleti részekben alig fordult elő esapadék. A szelek megélénkültek; Kaposvárot és Turkevén éjjel szélvihar volt. Keleten a hőmérséklet még magas, 18—20 fokos maximumokkal, de nyugaton már lehűlés érezhető. Jóslat: Változékony, szeles idő, főleg nyugaton hősüllyedéssel és még sokhelyütt esapadékkal.

Minden idők legjobb lemeze, filmje, papírja az angol „Ilford”!

KIE közgyűlése. A Debreceni Keresztény Ifjusági Egyesület márc. hó 23-án, vasárnap déli 12 órakor a Kollégium dísztermében tartja az 1930. évi rendes közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása. 4. Számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Általános tisztújítás. 6. Indítványok. Indítványok a közgyűlés előtt 24 órával az elnökök bejelentendők. A közgyűlés fontosságára való tekintettel nagybecsű megjelensét feltétlenül kérjük.

Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban Kisziszó Póré szombatján: pénteken este öt óra negyvenöt perckor. Szombaton reggel hét óra tizenöt perckor, délelőtt féltizenegy, délután félöt órakor, szombat kimenetele félhét órakor. A Kapolnási uccai templomban szombaton reggel félnyolc órakor. Hétköznapokon reggel félhét órakor, este hat óra tíz perckor. Az elnökség.

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirakataiban.

Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam tovább folytatja előadásait a MÁV műhelyben. A tanfolyam programjába felvett előadások a MÁV műhelytelepen végezték. Az előadások azonban oly nagy sikert és érdeklődést váltottak ki a MÁV műhelytelep közönsége körében, hogy megtörtént az, ami tudományos előadásoknál nem mindig szokott megtörténni, hogy a közönség ráadást követelt ki magának. Ép ezért a MÁV műhelytelepen megkezdődnek pénteken a programba fel nem vett előadások. Pénteken, 21-én hat órakor dr. Medvezky Károly, egyetemi könyvtárőr tart szabadelőadást Az irodalom és a közönség viszonyáról. Belépti díj nincsen. Az előadás pontosan kezdődik.

Sulyos baleset az egyetemi építkezéseknél. Az egyetemi építkezéseknél csütörtökön sulyos baleset érte Kovács József 31 éves újkertben lakó közművest, aki három méter magasról lezuhant és agyrázkódást szenvedett. A mentők részesítették első segélyben a közművest, akit a klinikára szállítottak. Állapota sulyos. Lakására szállították, mert nem volt hely számára a klinikán.

A Debreceni Független Ujság előfizetői és példányoként vásárlói jelentős kedvezményrel használhatják a Debreceni Független Ujság Kölcsönkönyvtárát.

sütőporból készült sütemény a legjobb!

Kérje minden fűszerkereskedésben a most megjelent 148 receptet tartalmazó, színes képekkel illusztrált dr. OETKER-FÉLE RECEPTKÖNYVET. — Ara 30 fillér.

Könyvtárbizottsági ülés az iparoskörben. Pénteken este 8 órakor bizottsági ülés a könyvtárát szervezése tárgyában. Pontos megjelenést kér az elnökség.

„Ilford” lemez, film, papír, világmárka. Amatőrök ideálja! Lerakat Liener fotózületében!

A Vigszinház és Apolló új életre ébredt!

Az Uránia óriási konkurenciája a legjobb, legdrágább műsorok bemutatására kényszerít bennünket

Figyelje meg, mit hozunk ezen a héten:

A Vigszinház

holnap tart bemutatót

Janet Gaynor

a „Négy ördög” hősnője főszereplője az új filmnek, amelynek címe:

Christina

A betétdalokat

Timár Ila

Debrecen igazi kedvence énekli.

Janet Gaynort az Urániától Timár Ila lát a szinpadtól hódította el a Vigszinház,

amely ezentul minden héten legalább egy nagy attrakcióf hozni

Az Apolló

premierje ma van

A műsor:

1. Hiradó.

2. **A legbátrabb gyáva.**

Elszánt vigjáték 8 hősiés fejezetben.

A főszerepekben:

Riff és Raff.

3. **A hóhér fia.**

Idegek és sorsok drámája.

A hóhér szerepében:

Gustav von Seyfertitz.

Természetesen az Apolló sem nézi tétlenül a másik két mozi munkáját és elhódította

az Uránia teljes zenekarát, amely György Mihály Ufa-kar-nagy vezénylete mellett minden előadást művészi játékaival kísér.

1930 március 21.

ében a nagyközönség rendez az ifjúság n vasárnap este 8 órai ajos vezényletével a zenekara magyar nesik Árpád magyar ácsony Sándor író, Erzsébet énekkara éne. szaválja Szilágyi Dezső versét.

a debreceni próiparban

Csomor Gyula tör. i tag vezetésével a tagu küldöttsége kez. Elemér polgármester kérvé, hogy a ké-következett krímicsau árgyalások megindulja-gédek előadták, hogy zakszervezetet akartak r többen he is léptek, is kérték és azt ki- engős bérüket legalább k fel. A mesterek ezt tették, illetőleg nem is k kérelmére, mire azok ották a sztrájkot. A vízszont azzal felelték, es munkásokat és vi- kezdő kéményseprő- mények között a ker- ösegédek rendkívül ne- , mivel a mesterek a sem akarták megkez- st adtak közülök annak hogy sem szociálista, szervezkedést nem lát- ették egyébként a se- 5 pengős hetlberért is nkába állani.

polgármesterhelyettes hogy a békéltető tár- az iparhatóság meg- tézkedéseket s így a iparhatóságra.

relmük jogos és méltá- elött a kéményseprő- epezte a kéményegé- is, amelyet azonban a al az igérettel, hogy ég egy segédet fognak sehol sem történt meg. számítása és előadása ni kéményseprőmester- 000 pengő jövedelme 17 segédnek 32.680 pen- ki. A segédeknek renge- rti annak ellenére, hogy áma 8400-ról 10.150-re vesébszámu segéddel ek, mint régen. Van kémények száma ezer- ég sem dolgozik több

ek tehát azt is szerel- munkások számát szá- mely, ahol naponta 140 erni egy segédnek, de munkát nem tudja élvé- ségre és a város tűz- károk származhatnak.

újabb donságok!

ett szenzációs számai: (Fox-trott.) (Fox-trott.) (Fox-trott.) (Fox-trott.) (Fox-trott.) (Fox-trott.) (Fox-trott.) (Fox-trott.) (Fox-trott.) (Fox-trott.)

NY operett számai:

olt csókok... (újabb nótája...) öke asszony... legújabb dala stb. stb.

atók:

Sándor rt. n. Telefon: 54. sz. SÁGOK MINDEN- KEZNEKI

Tisztújítás a Debrecen-Hajdumegyei Széchenyi Szövetségben. A főiskolai tanulmányait Budapesten végző debreceni ifiak egyesülte a „Debrecen-Hajdumegyei Széchenyi Szövetség” ezidei tisztújító közgyűlésén a következő tisztikart választotta meg: Elnökök: Dolhai Imre III. é. ép. mérnök. Alelnök: Bornyai József III. é. közg. h. Főtitkár: Lakner László IV. é. bh. Pénztáros: Körtvélyesi Antal III. é. gép. mérnh. Elsőjegyző: Halász Gábor II. é. gép. mérnh. Másodjegyző: Czuna Ferenc I. é. testnevez. h.

Városi üzemhelyiségek és lakások árverése. A városházán március 28-án több városi üzemhelyiség és lakás bérletére tartanak árverést. Így a város Degenfeldtéri házában haszonbérleti árverés alá kerül a Kubinyi G. Béla bérletében állott lakás és üzemhelyiség, 2000 pengős kiküldési áron, a Szentanna ucai bérházban a Vágó-telep lakás 2400 pengős kiküldési áron, a Simoffy ucai bérházban az Altmann-telep üzemhelyiség 840 pengős kiküldési áron, végül a Kórház ucai fatelep, amelynek kiküldési ára havi 120 pengő.

A Nyugat március 16-ai, most megjelent számát Mórész Zsigmond cikke vezeti be, amelyben „A költő és apja” címen Tóth Árpáddal és szobrász-édesapjával volt debreceni találkozásának meghatározó emlékét mondja el. Külön érdekessége a számnak Révész Béla „Leshelyen, a nézőtérén” c. cikke, mely egy színházi előadásnak a rosszul halló nézőre tett benyomásait leplezi le. Kosztolányi Dezső novellája (Vendég). Szinyai Zoltán nagyelbeszélése (Zay Isti két bája). Földi Mihály cikke (A világ legnagyobb írója). Gyulai Márta Kaffka Margitról írt tanulmánya. Gellért Oszkár, Török Sophie, Juhász Gyula és Illyés Gyula versei, Mórész Zsigmond regényfolytatása (A nagy fejedelm), a gazdag szám kiemelkedő közleményei. A kritikai rovatokban magyar és német irodalmi aktualitásokról, színházi zenéi és képzőművészeti eseményekről Balassa József, Barta János, Farkas Zoltán, Gyergyi Albert, Lányi Viktor, Révay József, Sárközy György, Schöpflin Aladár és Turóczy József cikkeit találjuk. A szám beszámoló ad az új Nyugat első negyedéről és azokról a nagy kedvezményekről, amelyekhez a Nyugat előfizetői hozzájuthatnak. A szám ára 2 P, negyedévi előfizetés 10 P. Kiadóhivatal: V. Vadász-u. 11. Telefon Aut. 165. 85.

Fényképfelvételeket Liener Béla személyesen eszközi Csapó u. 1. alatti műtermében!

Kedvezmények a Frontharcos szövetség tagjainak. Az Országos Frontharcos Szövetség igazolvánnyal és jelvényvel ellátott tagjai részére a következő kedvezményeket nyújtja: Budapestre utazó tagjaink ezidőszent egy évben háromszor 50 százalékos azaz féláru jeggyel utazhatnak, ha ezt előzetesen nyolc nappal előbb a vezetőségnek bejelentik és a kiállítási díjat 1 P 80 fillért előzetesen

mellékelik. Orvosok: dr. Bézy Elemér műtőorvos Ferenc József ut. 16. ingyenes vagy mérsékelt orvosi tanács. Ügyvédek: dr. Papp Endre Batthyány u. 14. és dr. Kertész Endre Telegdi uca 102. ingyenes jogi tanács és mérsékelt díj képviselő. Kereskedők: Petrik Károly Szentanna uca 5. Szabó Sándor Batthyány uca 4. és Mayer Manó Simonffy u. 1. rőfös és rövidárkereskedő, 5 százalékos pénztári engedményt. Központi droguéria Kondor István Ferenc József u. 20. cikként 5-10 százalékos pénztári engedményt. Bészler Lajos Széchenyi u. 2. vasárkereskedő 3 százalékos pénztári engedményt. Kurián Gyula Ferenc József ut. 42. órák és ékszerész 5 százalékos pénztári engedményt. Iparosok: Szabó Mihály Csikekert uca 11. kőművesmester 5 százalékos pénztári engedményt és Gábor Gyula Mester u. 40. szobafestő és mázolómester 10 százalékos pénztári engedményt. Mindön a fentieket a Bajtársak figyelmébe ajánlottuk, másrésztől felkérjük városunk minden szakmabeli iparosait és kereskedőit hasonló szíves megajánlásokra, melyek időszakonként leközlötnének. MOVE Országos Frontharcos Szövetség debreceni osztályának elnöksége.

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalagon kirakataiban.

GRAMOFONLEMEZ-
UJDONSÁGOK ÉS EREDETI
ANGOL GÉPEK
 nagy választékban kaphatók
Hegedüs és Sándor rt.
 gramofonosztályában
Piac uca 34.
 Takarékoság utján
 6-8 havi részletfizetésre is beszerezhető!

Gyászjelentéseket, köszönetnyilvánításokat gondos kivételben, olcsó árban készít a Hegedüs és Sándor rt. nyomdája, Piac uca 49. H. udvar.

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalagon kirakataiban.

Az összes megjelenő szépirodalmi újdonságok, tudományos és ifjúsági könyvek a megjelenés után azonnal kaphatók a Debreceni Független Ujság Kölcsonkönyvárában.

Amatőrfényképek tökéletes kidolgozása Liener fotolaboratóriumában, Ferenc József ut. 34. Telefon 10-29.

Ujabb kedvezmény! Minden megrendelő 6 drb lev. lap után 1 drb művészeti nagytított képet kap ingyen Varga fényképésznél. Piac uca 7.

Ha bármilyen művészi fényképre van zűksége, forduljon bizalommal Liener Béla műtermébe, Csapó u. 1. Telefon: 17-22.

RÁDIO
 PÉNTEK, március 21.
 Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédegyalozezred zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsay Richárd.
 12: A rádió házikvartettjének hangversenye. 3.30: Meseóra. 1. Gombák az erdőben. Mese. Irta és felolvassa: Altay Margit. 2. Szombat-helyi Sajó Blanka szavalata. Meseü Irta és felolvassa Pálffy Margit. 4. Szombat-helyi Sajó Blanka szavalata.
 5: Székely Vladimír ny. főkapitányhelyettes előadása: A mai Scherlock Holmes.
 5.30: Farkas Elnő és cigányzenekarának zenéje.
 6.30: Falu Tamás novellái: 1. Rádió és szerelem. 2. Kutassy kolléga ur. Felolvassa a szerző.
 7: Hangverseny. Közreműködik: Polonyi Elemér, a Nemzeti Zenede tanára (zongora) és Ország Tivadar (hegedű). Zongorán kísér: Polgár Tibor.
 7.50: Przemysl-i emlékünnepe. Közreműködik: Pilch Jenő ezredes, Geöcze Bertala ndr., Lehotay Árpád, a Nemzeti Színház tagja és a m. kir. 1. honvédegyalozezred zenekara. Vezényel: Fricsay Richárd. 1. „Magyar hősök.” Induló (Zenekar). 2. Gyóni Géza: Lantos ének Przemysl bevételéről. (Lehotay). 3. Emlékbeszéd. Elmondja Pilch Jenő m. kir. honvédezedes. 4. Wagner P.: Történelmi katonai indulók és dalok. (Zenekar). 5. Geöcze Bertalan dr. előadása: „A magyar lélek Przemyslben.” 6. Gyóni Géza versek (Lehotay). 7. Saint-Saens: „Haláltánc.” (Zenekar).
 9.30: Gramofonhangverseny. Utána kb.
 10.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bachmann-jazz a Dunapalota szállóból.
 Külföld.
 Bécs. 11: Z. 4.45: Hg. 6.30: E. 10: Z. Berlin. 4.30: Dalok. 7: Z. 8: Rádióriport.

Davertry. 6.50: Gy. Utána: London. Kassa. 5.10: G. 7.05: Hg. 9: Z. Tz. London. 6.15: Tz. 7.40: Kabaré. 9.10: Rádió-játék. 10.05: Kz. 11.30: Tz. 12.15: Jb. Milánó. 7.15: Z. 8.30: Hg. 11.40: Z. Prága. 3: G. 6.10: Munkás E. 7.05: Z. 8: Népdalok. 8.30: Hg. 10.15: Hg. Róma. 5.15: Hg. 9.02: Hg. Utána: Z. Tz. Zürich. 4: Z. Tz. 5.15: G. 8: Z. 8.30: Orosz dalok és balalajka zene. 9.25: Hg.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Piros bugyelláris

A népszínmű, ez a speciálisan magyar, de már haldokló műfaj csütörtökön este a jubileumi előadások sorozatában életre kelt a Csokonai-színházban s ez az este megmutatta, hogy még mindig van közönsége. Ha esetleg nem is több, de egy zsufolt házra való még mindig kitelik belőle.

A népszínmű pedig még nem adta meg teljesen magát, még hatni tud ez az egykor annyira kedvelt műfaj, a maga romantikus, játékos meszerűségében, a népies magyarság alakjainak stilizált miliőben, idealizálva, vagy karrikírozva színpadrávitelével és nem utolsósorban azzal, ami a lényege: a magyar népdallal.

A Csokonai-színház csütörtökön Csepreghy régen játszott *Piros bugyelláris*-át ujtotta fel, Török biróné szerepében Bodán Margittal, a Csokonai-színház volt kitűnő népszínműnekesnőjével. Bodán Margit most is igen stílusos, kedves közvetlenségű, zamatos, szépen nótázó népszínműnekesnő, a kiváló műfajnak igazi reprezentánsa. Szücs László jól éneklő, daliás, illuziót keltő Csillag Pál; László Gyula Török birója szép magyar beszéddel tűnik ki, Takács szélesen kedélyes Peták káplár; Sugár Mihály Kósza Gyurkájával ismét bebizonyította, hogy a mai magyar színpadon csak kevesen tudnak úgy paraszsihedert megformálni, mint ez a kitűnő ösztönű fiatal színész; Misoga László és Faludi Kálmán egy-egy sikerült komikus figurát ad és kisebb szerepekben jók Fászkerty Mária, Tuboly Lujza, Ditrő: Ica és Kédly Gyula is. Előadás előtt Bodán Margit magyar dalokat énekelt, Rácz Jancsi és zenekara kísérettel. (bl)

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI

Ma este C) bérletben a jubileumi hét diszelőadás sorozatának ötödik estéjén kerül színre 140 statiszta fellépésével, klasszikus kísérőzenével SOPHOKLES hatalmas tragédiája, az

Oedipus király

A színház ennek a hatalmas tragédiának a színrehozásával koronázza meg művészi eseményekben eddig páratlanul álló diszelőadás-

Regény

Egy nevelés ember álma
 Fantasztikus elbeszélés.
 Irta: F. M. Dosztojevszkij.

II.
 Látjátok, ha mindegy volt is nekem, de azért pl. a fájdalmat éreztem. Ha valaki megüt, bizonyára érzem a fájdalmat. Ugyanígy vagyok erkölcsi tekintetben is. Ha valami nagyon fájdalmas történik, számalmat érzem volna. épp úgy, mint akkor, amikor az életben még nem volt a számomra minden mindegy. az imént is éreztem számalmat: egy gyermekem feltétlenül segítenék. Miért nem segítettem a leánykán? Egy akkor eszembe ötlő eszme miatt. Amikor ő rángatott és hívott engem, egy kérdés támadt bennem hirtelen, melyet nem bírtam eldönteni. A kérdés jelentéktelen volt, de felbosszantott. Felbosszantott az a következtetés, hogy ha már elhatároztam, hogy ezen az élszakán feltétlenül végzek magammal, akkor ebből az következik, hogy előttem minden a világon és sokkal inkább, mint bármikor azelőtt, kell, hogy mindegy legyen. Miért éreztem hirtelen azt, hogy nekem nem mindegy mindon és hogy sajnálom a leánykát. Emlékszem, hogy nagyon megsajnáltam, még pedig valami különös fájdalommal, ami szinte hihetetlen volt az én helyzetemben. Igaz, nem tudom pontosabban elmondani akkori érzelmemet, de az az érzésem hazakísért engem s bennem volt még akkor is, amikor leültem az asztal mellé és oly nagyon fel voltam ingerelve,

amint már régen nem. Fontolgatást fontolgatás követett. Világosnak tetszett, hogyha én ember vagyok és még nem nulla és amíg nem váltam nullává, addig még élek, következésképpen szenvedhetek, haragudhatok és szegyenkezhetek az eljárásom miatt. Ez így van. De ha például két óra múlva agyonlövöm magam, akkor mit nekem ez a lány, mi dolgom a szegyenvel s az egész világgal? Nullává, abszolút nullává váltom. És vajon az a tudat, hogy egy pillanat múlva teljesen megszűnök létezni és ennek következtében minden megszűnik, ez a tudat nem gyakorolható a legkisebb befolyást sem a leányka iránt számalmamra, vagy az elkövetett alávalóság miatt érzett szegyenemre? Hiszen azért toppantottam és ordítottam vad hangon a szerencsétlen gyermekekre, hogy ime, nemcsak, hogy nem érzek sajnálatot, de embertelen hitványságot is teszek. De ezt most megtehetem, mert két óra múlva minden kialszik. Hiszitek-e, hogy ezért ordítottam rá? Most csaknem meg vagyok erről győződve. Világosan elképzeltem, hogy — Élet és Világ — mintha most tölem függenének. Ugy is mondhatnám, hogy a világ most mintha egyedül az én számalomra volna alkotva. Agyonlövöm magam s a világ sem lesz, legalább is az én számalomra. Nem szólok arról, ami lehetséges, hogy valóban senki számára sem lesz semmi, az én elmulásom után és az egész világ — amint tudatom elalszik: — eltűnik, mint valami látomás, mint egyedül az én tudatom tartozéka; elmúlik, mert lehetséges, hogy ez az egész világ s ezek az emberek — ez mind csak én ma-

gam vagyok. Emlékszem, hogy ilve és e kérdéseket latolgatva, — melyek egymás után nyomakodtak elő — más oldalról is teljesen új megállapításra jutottam. Egyszere ugyanis egy különös képzelet villant fel agyamban: ha például én már azelőtt is élttem volna a Holdban, vagy a Marsban és valami el képzelhetetlenül gyalázatos, piszkos dolgot követtem volna el és ott annyira becsellené és hitvánnyá váltam volna, amennyire az ember csak lázálmban el tudja képzelni és ha azután újból a Földön találva magamat, megörzéném a tudatát annak, hogy mit követtem el ama másik planétán s ezenkívül tudnám azt is, hogy oda már soha és semmi áron vissza nem térek: akkor a Földről a Holdra tekintve, vajjon mindegy volna-e nekem, vagy sem? Éreznék-e ama tettem miatt szegyen, vagy sem? A kérdések léresek, feleslegesek voltak, mivel a revolver már előttem feküdt az asztalon és egész lényemmel tudtam, hogy „ez” most már ténnyé válik. De e gondolatok izgattak s én dühöngtem. Mintha most már nem halhatnék meg addig, míg e kérdéseket el nem döntöm. Egy szóval ez a leányka megmentett engem, mivel e kérdések folytán elhalsztottam a lövést. Ez alatt a kapitánytól is kezdett minden elcsendesedni: abbahagyták a hártját, alváshoz készülődtek, de még dörmögtek és renyhén káromkodtak. Ekkor hirtelen elszunnyadtam a karszékben, az asztal mellett, ami azelőtt sohasem történt meg velem. Teljesen észrevétel nélkül aludtam el. Az álom — amint azt tudjuk — rendkívül különös dolog. — Némely körülmények rettentő világo-

san jelennek meg álmodunkban és szinte ékszerész-aprólékossággal, mások fölött pedig átugrik a lelkünk, mintha észre sem venné, ilyenek pl. a tér és az idő. Az álmokat — úgy látszik — nem az értelem teremti, hanem a vágy; nem a fej, hanem a szív. És a többi közt: micsoda szerfelett ravasz dolgokat alkotott álmodban az én értelemem. Igaz az is, hogy álmodunkban teljesen elérhetetlen dolgok történnek velünk. A fivérem például öt esztendő előtt halt meg. Én néha látom álmodban. Ő résztvesz az én ügyeimben s ezekben mi mélyen elmerülünk. És ez alatt én, az egész időn keresztül, amíg az álmod tart, tudom és emlékezem, hogy a fivérem halott és el van temetve. Mi az oka, hogy én nem esdálkozom afölött, hogy ő, bár halott, mégis itt van mellettem és velem együtt munkálkodik? Az értelem miért engedi ezt megtörténni? De elég. Most az én álmodról van szó. Akkoriban álmodtam ezt az én november harmadiki álmodat. Most azzal bosszantanak, hogy hisz ez csak álom volt. De vajjon nem mindegy-e, hogy álom volt, vagy sem, ha egyszer feltárta előttem az igazságot? Hisz ha egyszer megismertem az igazságot és meglátam, akkor tudom, hogy ő az igazság és más nem lehet, akár alszik az ember, akár ébren van. Hát legyen álom, hisz én ezt az életet, amelyet ti oly magasra tartatok, öngyilkossággal akartam eloltani. És az álom, az álom — őh az nekem egy új, nagy, megújított, erőteljes életet mutatót meg!
 Hallgassátok!
 (Folytatása következik.)

Mozgósínházak műsora:

Table with 3 columns: APOLLÓ, URANIA, VIGSZINHÁZ. Each column lists showtimes and titles like 'A legbátrabb gyáva', 'Paramount hangos híradó', 'Fox híradó'.

Pénztárnyitás mindkét mozgóban délelőtt tíz-negy órakor, délután előadás előtt egy órával

ÜVÉSZET

elláris

alisan magyar, de... életre kelt a... az este megmu-... közönsége. Ha... gy zsufoolt házra... lőle.

em adta meg tel-... tud ez az egykor... maga romantikus... a népies magyar-... ióban, idealizálva... rivatelével és nem... lényege: a magyar

örtökön Csepreghy... elláris-át ujitotta... en Bodán Margit-... tlt kitünő népszin-... fargit most is igen... ségü, zamatos, szé-... inésznő, a kivessző... insa. Szücs László

keltő Csillag Pál;... ia szép magyar be-... széles kedélyes... Gyula Gyurkájá-... hogy a mai magyar... dnak ugy paraszt-... t ez a kitünő ösz-... a László és Faludi

konikus figurát ad... ók Fiskerty Mária, ... és Kédy Gyula is. ... fargit magyar dalo- ... és zenekara kísére-

jubileumi hét disz-... ödik estéjén kerül... építésével, klasszikus... ES hatalmas tragé-

király... hatalmas tragédiának a... ta meg művészi ese-... nul álló diszleodás-

munkban és szinte... ggal, mások fő-... lelkiünk, mintha... renek pl. a tér és... — ugy látszik —... eremti, hanem a... nem a szív. És a... szerfelett ravasz... momban az én ér-... hogy álmmunkban... dolgok történnék... éddául öt esztendő... éha látom álmmom-... én ügyeimben s... elmerülünk. És ez... ön keresztül, amíg... om és emlékezem... ott és el van te-... hogy én nem eső-... hogy ő, bár halott... ettem és velem... ? Az értelmem... gttörténni? De elég... l van szó. Akkor-... én november har-... ost azzal bosszan-... csak álom volt... degy-e, hogy álom... egyszer feltárta... t? Hisz ha egyszer... azzságot és meglát-... hogy ő az igazság... akárk az alszik az em-... . Hát legyen álom... tet, amelyet ti oly... öngyilkossággal... s az álom, az ál-... kem egy új, nagy-... jes életet mutatott

király... hatalmas tragédiának a... ta meg művészi ese-... nul álló diszleodás-

munkban és szinte... ggal, mások fő-... lelkiünk, mintha... renek pl. a tér és... — ugy látszik —... eremti, hanem a... nem a szív. És a... szerfelett ravasz... momban az én ér-... hogy álmmunkban... dolgok történnék... éddául öt esztendő... éha látom álmmom-... én ügyeimben s... elmerülünk. És ez... ön keresztül, amíg... om és emlékezem... ott és el van te-... hogy én nem eső-... hogy ő, bár halott... ettem és velem... ? Az értelmem... gttörténni? De elég... l van szó. Akkor-... én november har-... ost azzal bosszan-... csak álom volt... degy-e, hogy álom... egyszer feltárta... t? Hisz ha egyszer... azzságot és meglát-... hogy ő az igazság... akárk az alszik az em-... . Hát legyen álom... tet, amelyet ti oly... öngyilkossággal... s az álom, az ál-... kem egy új, nagy-... jes életet mutatott

király... hatalmas tragédiának a... ta meg művészi ese-... nul álló diszleodás-

munkban és szinte... ggal, mások fő-... lelkiünk, mintha... renek pl. a tér és... — ugy látszik —... eremti, hanem a... nem a szív. És a... szerfelett ravasz... momban az én ér-... hogy álmmunkban... dolgok történnék... éddául öt esztendő... éha látom álmmom-... én ügyeimben s... elmerülünk. És ez... ön keresztül, amíg... om és emlékezem... ott és el van te-... hogy én nem eső-... hogy ő, bár halott... ettem és velem... ? Az értelmem... gttörténni? De elég... l van szó. Akkor-... én november har-... ost azzal bosszan-... csak álom volt... degy-e, hogy álom... egyszer feltárta... t? Hisz ha egyszer... azzságot és meglát-... hogy ő az igazság... akárk az alszik az em-... . Hát legyen álom... tet, amelyet ti oly... öngyilkossággal... s az álom, az ál-... kem egy új, nagy-... jes életet mutatott

király... hatalmas tragédiának a... ta meg művészi ese-... nul álló diszleodás-

munkban és szinte... ggal, mások fő-... lelkiünk, mintha... renek pl. a tér és... — ugy látszik —... eremti, hanem a... nem a szív. És a... szerfelett ravasz... momban az én ér-... hogy álmmunkban... dolgok történnék... éddául öt esztendő... éha látom álmmom-... én ügyeimben s... elmerülünk. És ez... ön keresztül, amíg... om és emlékezem... ott és el van te-... hogy én nem eső-... hogy ő, bár halott... ettem és velem... ? Az értelmem... gttörténni? De elég... l van szó. Akkor-... én november har-... ost azzal bosszan-... csak álom volt... degy-e, hogy álom... egyszer feltárta... t? Hisz ha egyszer... azzságot és meglát-... hogy ő az igazság... akárk az alszik az em-... . Hát legyen álom... tet, amelyet ti oly... öngyilkossággal... s az álom, az ál-... kem egy új, nagy-... jes életet mutatott

sorozatát. Az Oedipus király előadása minden kulturember részére felejthetetlen élmény marad. A színház igazgatósága tisztelettel kéri fel a mélyen tisztelt közönséget, hogy helyeit az Oedipus király előadásán pontosan 8 órakor elfoglalni sziveskedjék, mert a nézőtérre vezető ajtókat az előadás megkezdésének pillanatában lezártnak. Az Oedipus király előadása egyfolytában, megszakítás és szünet nélkül folyik le, így tehát a későn jövőekkel megtörténhetik, hogy az előadást egyáltalán nem tekinthetik meg. A debreceni közönségnek az Oedipus király előadása, melynek színhelyeztetésével az egész ország kulturális és színházi közvéleményének figyelmé a debreceni Csokonai-színház felé irányul, a legnagyobb színházi esemény és különösen azzá teszi Thuróczy Gyula megrázóan művészi, nagyvonalú, klasszikus emberábrázoló szintjára, épp úgy, mint a hatalmas apparátust igénylő sorstragédia mesteri rendezése. Az Oedipus király minden kulturembernek örökké felejthetetlen színházi élménye marad.

Holnap, szombaton este 8 órakor a jubileumi hét záródíszelőadása:

Süt a nap

Kardoss Géza felléptével és Csapó Mária, Csolnakkosi Gyula, Rajz Ferenc, Rolkó József, Unger István, a Csokonai-színház volt művészeinek vendégfelléptével. A vendégzseplők közül Csolnakkosi Gyula művész már meg is érkezett és részt vett a próbákon. — Előadás után bankett az Arany Bika szálló üvegtermében. A banketten való részvételt kérjük a színház titkári hivatalánál bejelenteni.

MOZI Meteor

Szombaton és vasárnap: EGŐ ASSZONY Budapesti regény 10 felvonásban. Olga Csehova főszereplésével. Kísérők: Simon Böske, Kox és Box és A párna titka. Előadások: szombaton: 7 és 9 órakor, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

SPORT

Az amatőrök vasárnapja Debrecenben A Bocskay távollétében ismét szóhoz jutnak az amatőrök és tartalmas programmal szolgálnak híveiknek. A Diószegi úti pályán a DVSC-DTE mindig érdekes mérkőzés van soron, egyidejűleg pedig a DKASE-NSE szintén bajnoki találkozás kerül lejátszásra. A DMTÉ a NYÖTSE csapatát látja vendégül, míg Nyiregyháza a NyKISE-DEAC és NyTVE-KSE mérkőzések képezik a programot.

Szombaton indul a Bocskay Szombathelyre. A Bocskay vezetősége perfektuálta a vasárnapra kitűzött Sabária-Bocskay mérkőzés feltételeit, amelyek szerint a Sabária a nyári szünetben ad a Bocskaynak Debrecenben revansot a mostani látogatásért. A Bocskay csapata előreláthatóan tartalékosan áll ki, annyi azonban bizonyos, hogy Szombathelyen Móré játszik centerhalfit és ha játéka megfelelő lesz, még e szezonban állandó tagja lehet a csapatnak.

A KLASZ vacsorája A Keletmagyarországi Labdarúgó Szövetség e hó 25-én társasvacsorát rendez, mely alkalomkor az alszövetség vezetőségi tagjai, valamint a kitüntetett játékosok között a kitüntetések kiosztására kerülnek. Az egész alszövetség sportjának érdeke, hogy ez ünnepélyes alkalomkor okvetlen ott legyenek a tagok, miért

is felkéri az elnökség a tagokat, hogy részvételt legkésőbb e hó 22-ig az alszövetség irodájával rendes levelezési címén tudassák. A társasvacsora Debrecenben az Angol Királynő helyiségében (Kossuth u.) e hó 25-én este fél 9 órakor lesz.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde.

A készárúvásáron a buza 10—20, a rozs 5, a zab pedig 10 fillérrel volt drágább. A határidőpiacon ma feltűnően nyugodt volt az üzletmenet. A májusi buza később ellanyhult, végeredményben azonban még mindig 16 fillérrel drágább volt, mint tegnap. Zárlatkor 12 filléres javulás mutatkozott az októberi buzáknál is és körülbelül 30 fillérrel emelkedett a kész rozs-határidőnek az árfolyama. A tengeripiacon szintén voltak áremelkedések 30—35 filléres keretben, ami leginkább azért foglalkoztatta a piacot.

Határidőüzlet: Buza: Március 19,83, május 20,35, zárlat 20,34—35, október 19,95, zárlat 19,00—19,20. Rozs: Március 11,00, május 11,40, zárlat 11,53—55, október 12,40, zárlat 12,50—52. Tengeri: Május 11,60, zárlat 11,68—70, július 11,80, zárlat 11,91—92. Tranzit-tengeri: Május 10,80, zárlat 10,86—88.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 23,20—23,40, 78 kg 23,55—23,65, 79 kg 23,85—24,00, 80 kg 24,00—24,10, fűszai 77 kg 21,25—21,45, 78 kg 21,45—21,65, 79 kg 21,65—21,75, 80 kg 21,80—21,90, fejejm. 77 kg 19,95—20,10, 78 kg 20,20—20,35, 79 kg 20,40—20,55, 80 kg 20,55—20,70, dtuli 77 kg 19,85—20,10, 78 kg 20,10—20,35, 79 kg 20,35—20,55, 80 kg 20,45—20,70, pestm. 77 kg 20,10—20,25, 78 kg 20,30—20,45, 79 kg 20,50—20,70, 80 kg 20,60—20,85, bácskai 77 kg 20,10—20,30, 78 kg 20,30—20,50, 79 kg 20,50—20,75, 80 kg 20,60—20,90.

Rozs: pestv. 11,25—11,35, egyéb rozs 11,25—11,35, tak. árpa I. 14,00—14,50, tak. árpa II. 13,60—13,50, felsőm. sörárpa 17,25—19,25, egyéb sörárpa 16,90—17,50, köles 9,00—10,00, tiszai tengeri 11,60—11,80, egyéb tengeri 11,80—12,00, zab I. 13,10—13,60, zab II. 12,35—12,60, korpá 7,80—8,00, lucernamag 125—145, lóheremag, arankás 80—95.

Valutaárfolyamok.

Angol font 27,73—27,88, Belga frank 79,50—79,90, Cseh korona 16,88—16,98, Dán korona 152,80—153,04, Dinár 9,96—10,04, Dollár 570,40—572,40, Francia frank 22,30—22,60, Hollandi forint 229,00—230,00, Lengyel zloty 63,95—64,25, Lei 3,37—3,41, Leva 4,11—4,17, Lira 29,90—30,20, Német márka 136,15—136,75, Norvég korona 152,75—153,35, Osztrák schilling 80,35—80,75, Svájci frank 110,40—110,90, Svéd korona 153,35—153,95.

Ferencvárosi sertésvásár.

Budapestről jelentik: A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3974 sertést. Eladtak élő-súlyban kilogramonként könnyű sertést 142—156, közepes sertést 156—162, nehéz sertést 152—164 fillérért. Az irányzat lanyha.

Nyilt-tér.*)

A helyi lapokban megjelent porszivógép perben Schaff Béla műszerész ellenem nem követett el csalást; őreá csak mint tanura hivatkoztam, így tévedés forog fenn. Nagy Lajosné Csapó u. 49.

Előttünk: Vásárovs Andor Csapó u. 49. Szabó Ilona Csapó u. 49.

* E rovatban közlötteként nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

HIRDETMÉNY

A 16.086—1899. B. M. számu körrendelet alapján értesitem a város érdeklét közönségét, hogy a gróf Semsey-féle uradalom jószágigazgatósága s Balmazújváros község határában levő területén ragadozó és kártékony állatoknak a mérgegel való pusztítására Hajdúvármegye központi járásának főszolgabírájától 951—930. szám alatt engedélyt kért. Fenti mérgezésre vonatkozó észrevételek Hajdúvármegye központi járásának főszolgabírájához 8 nap alatt adhatók be. Debrecen, 1929. évi március hó 18.

Dr. Vásáry István polgármester.

KOVALD fest, tisztít legszébben, legpontosabban, legolcsóbban Simonffy ucca 7

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata Hajdúszörmény, Hajdudorog, azonkívül Derecske—Berettyóújfalú között 15.000 voltos hálózatok, továbbá Hajdudorog, Berettyóújfalú, továbbá Derecske nagyközségekben 15.000 voltos hálózatok, illetve világitási és közvilágitási hálózatok megépítéséhez szükséges anyagszállításra és szerelésre nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Házi és gazdasági telefonokat szerel, javít, gyári áron szállít garancia mellett. Ak kumulátorok javítása, töltése. Földvári, Széchenyi ucca 55.

Gramofonlemez ujdonságok!

- B 13168 Megy a gőzös Szárszóra — Foxtrot (Kellér-Hetényi)
B 13169 Abrakadabra — Foxtrot orientale (Marczali-Grósz)
B 13170 Magába szerelmes vagyok — Slowfox (Szóvényi-Majorossy)
B 13171 Fogják meg! Rendőr! — Foxtrot (Sebő Miklós)
B 13172 Hiába van palotád Budán — Tangó (Seress Rezső)
B 13173 Enyém vagy — Tangó (O Donna bella) (Kovács-Brogli-Berény)
B 13174 Akácvirág — Tangó (Erdélyi-Szántó)
B 13175 Hallod-e mit susog a szél — Tangó (Illiczky-Stepat)
Fehér orchideák — Tangó dal (Kiszely Gyula)

„SISTERS“ operett slágerei (Békeffy-Lajtai)

- B 13119 Az én mamám nem hordott bubifrizurát — Slowfox
Kis babából nagy baba lesz — Slowfox
B 13120 A Nagykörut — Charleston
Egy szél piros virág — Blues

A szenzációs sikerű „HALVANY SÁRGA RÓZSA“ slágerei (Szenes—Dr. Sándor)
B 13090 Tíz év után — Foxtrot
Valahol a nyár — Blues

Az összes számok refrénjeit SEBŐ MIKLÓS, a legkiválóbb gramofonművész éneklí — DOBBRI saxophon zenekarával.

Hegedüs és Sándor rt.

könyv-, zeneműkereskedés gramofonosztályában
FERENC JÓZSEF UT 34. SZ.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITTANAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TÁRIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELDOLGOZÁSÁRA: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Kiadóablak

Püspöki palotában
csinosan butorozott szoba kiadó, esetleg két személy részére. Érdeklődni Független Ujság „Kölcsönkönyvtárában”, Széchenyi u. 2. sz. 943—d

Kiadó
tisztviselőtelepi Bornemis-sza ucca 6. sz. ház modern ötszobás lakással, kerttel. Aberle, villanytelep. 1533-d

Három szobás
vagy kétszobás komfortos lakás, egész udvarral, kerttel és butorozott uccai szoba kiadó. Burgundia 13. 1534—b

Simonyi ut 9.
butorozott szoba azonnalra kiadó. 1857—c

Kiadó azonnal
csinosan butorozott szoba irodának vagy lakásnak. — Nagy Samu, Arany János u. 2., II. 9. 635—d

Egy
szép nagy uccai parkettes szoba előszobával butor nélkül garzon urnak vagy hölgynek május egyre kiadó. Barna u. 15. 160—b

Kiadó
május 1-re négyszobás új családi ház nagy konyhával Tisztviselőtelep elején. Hunyadi ucca 24. Telefon: 10-98. 406—d

Május 1-re
világos, tiszta uccai egy szoba, konyha, kamarás lakás kiadó. — Érdeklődni lehet: Apaffy ucca 20. szám alatt. 1285—d

Főtéren
4 szoba, 2 elő- és fürdőszoba lakás május 1-re kiadó. Cim: Piac u. 72. Érdeklődhetheti a házfelügyelőnél. 433—d

Két szoba,
konyhás lakás kiadó. Király ucca 5. 1215—d

Három szoba
előszobából álló uccai lakás május elsejére kiadó. Rothermere 33. 933—d

Pince
lakás, száraz, tiszta, világos, takarításért kiadó április elsejére. Apaffy ucca 20. 1545—d

Kiadó
egy kis szoba, konyha, speiz Bőszörményi ut 25. 936—d

Nyaralni
szerető házaspárnak, vagy egy-két intelligens nőnek modern butorozott szoba városához 5 perc távolságra azonnal kiadó. Pormentes, parkos udvar. Kékvilla, Buday Ézsaiás uccából Sebes ucca 7. 1489—b

Két
szoba, előszoba, konyha, kamara, fasszín május 1-től, egy szoba, konyha, kamara azonnal kiadó. Kékvilla, Buday Ézsaiás uccából Sebes ucca 7. sz. 1488—b

Széchenyi kertben
3 szobás komfortos lakás minden mellékkel május 1-re kiadó. Értekezhetni: Széchenyi ucca 49. 420—d

Butorozott
szoba kiadó április elsejétől egy-két uriembernek vagy urnőnek. Kálvintér tizenegy. 1586—b

Háromszobás
uccai, modern, komforttal, lifttel ellátott lakás kiadó. Piacu. 10. 955—a

Egy
különbejáratu szép butorozott szoba kiadó. Kálvintér 5. 957—a

Kiadó
különbejáratu butorozott szoba, keresztépület, Kossuth u. 16. 1585—a

Kiadó
kétszobás lakás elsejére — egész udvarral. Tócskert. Nemes u. 8. 925—b

Hatvan ucca
64. alatt egy udvari nagy szoba kiadó, raktárnak is megfelelő. Ugyanott egy butorozott különbejáratu uccai szoba is kiadó uriembernek esetleg ellátással is. Naponta kóser tej kapható — ugyanott. 603—d

Kiadó
5 szobás uri lakás. Kossuth u. 39., I. emelet. 1514—c

Püspöki palotában
5 szobás modern lakás május 1-ére kiadó. Tóth és Sebestyén, püspöki palota III. em. 911—d

Péterfia u.
kettő számú házban kettő udvari szoba, előszoba, — konyha s mellékkeliségekből álló lakás május hó elsejére kiadó. Értekezni lehet dr. Nagy Samu ügyvéd irodájában. Péterfia ucca 2. 1472—d

GYÖNYÖRŰ
világos 5 szobás II-ik és III-ik emeleti uccai lakások minden modern komforttal (központi fűtés, személyfelvonó, melegvíz stb.) kiadók a Piac uccán. A III emeleti azonnal, a II. emeleti május 1-ére. Értekezhetni Piac ucca 34. sz. alatt, könyvkereskedésben. 604—d

Kiadó április 1-re
egy nagy szoba és előszoba külön feljárttal. lakásnak, irodának, orvosi rendelőnek alkalmas. Piac ucca 89. — Royal szállóval szemben.

Két
udvari szoba, előszoba, bent vízvezeték, mellékkeliségekkel május 1-re kiadó. — Kossuth ucca 30. 1516—d

Uccai keresők.
első inas soffőr gyakorlatlan, nőtlen, kifogástalan bizonyítványokkal, információt grófi helyről lehet kérni, április 1-re állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 1571—c

Perfekt
szerező, jó megjelenésű, szerény díjazásért azonnali állást keres vidékre is. Cim a kiadóhivatalban. 931—b

Soffőr,
szerező, jó megjelenésű, szerény díjazásért azonnali állást keres vidékre is. Cim a kiadóhivatalban. 931—b

Kisebb
gyermekeket délelőtti sétákra és német társalgásra alkalmas izr. tanítónő, esetleg korrepetál. Cim a kiadóhivatalban. 934—d

Mérlegképes
könyvelő, önálló levelező, perfekt gép- és gyorsíró azonnali elhelyezkedést keres. Megkereséseket a kiadóhivatal „Szorgalmas” jellegre továbbítja. 415—d

Ellátás
Jó házikoszt bentékezésre és kihordásra jutányosan kapható. Simonffy u. 4. 1575—c

Jó házikoszt
bentékezésre és kihordásra jutányosan kapható, napenkénti fizetésre is. Varga ucca 28., uccai lakás. 1461—d

Ingatlan
Ház
eladó, kiadó fűszeres, vendéglős iparosnak. 13.500 P. Megtudható Nyil u. 136. 1548—b

Bocskay-kerti
modern villa szőlővel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1511—c

Eladó
a Kölesséry Sámuel ucca 48. számú 300 négyszögöl területű 2 szoba, 2 konyha és kamarából álló ház. Értekezni a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth u. 8. 1431—d

Eladó
nagytekni ház, szoba, konyha, nyári konyha és mellékkeliségek. Ára 5.400 pengő. Mór ucca 26. Árpádtér mellett. 1465—d

Komlóssy ut 20-b
845 négyszögöl, Széchenyi ut 27-c. 300 négyszögölés szép villatelek eladó. Cim: Széchenyi ut 28. 1490—b

Villatelek
Széchenyi ut 3. szám alatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1512—c

A TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
ingatlanforgalmi osztályának hirdetései:

ELADÓ FÖLDEK:
Szepesen 21 hold, Bánkon 20 hold, Bellegelön 8 hold, Fancsikán 10 1/2 hold föld eladó.

Elepen 40 kat. hold föld. Négy száz holdas birtok eladó, hétszobás lakással és gazdasági épületekkel.

ELADÓ HÁZAK:
Csokonai uccán, Borz uccán, Maróthy György uccán, Batthyány uccán. Családi ház Hajduszentmihályon.

11 járatu malom nagyobb vidéki városban.

HASZONBÉRELT
Debrecen határában.

Gyártelep, 300 négyszögöl kiterjedésű telekkel, Debrecenben.

Keresünk megvételre 80—100 kat. hold terjedelmű földbirtokot, lehetőleg Szabolcs, Szatmár megyében. Felvilágosítás nyerhető TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNél, Hunyadi u. 2. Royal épület. Telefon: 17—49. szám. 367—d

Villetek
1930 április 1-re egy üzlet kiadó Deák Ferenc u. 22. Érdeklődni lehet a háziurnál. 828—c

PIAC U. 69.
Nemzeti Ruhaház féle helyiség f. év június 1-re kiadó. Értekezhetni: ULLMANN SALAMON K. R. T. cégnél. 825—d

Jó forgalmu
helyen kiadó egy 2 kementés sütőde lakással, udvarral s egy külön fűszerüzlettel. Értekezni lehet Habina-féle vendéglő, Sámsoni ut. 834—c

Ritka alkalom!
Kevés befektetés, biztos megélhetőség. — Hajduböszörményben, a régi volt cukrászda, Kossuth Lajos ucca 38. sz. cukrász, kávéházi berendezéssel, cukrászkemencével és sütődével április 1-re kiadó, esetleg eladó. Értekezni lehet: Dely István, Debrecen, Kossuth ucca 58. 1510—b

Uzlethelyiség
kiadó. Bethlen ucca 52. 1532—c

Tisza-palotában
kisebb üzlethelyiségek kiadó május 1-re. Értekezni: házgondnoknál. 1537—c

Uzlethelyiség
és egy nagy alkoves szoba kiadó. Hunyadi u. 14. Sirköraktár. 450—d

Lakatosműhely
más vállalat miatt eladó, vagy kiadó. Piac 58. 906—b

Fűszerüzlet
korlátlan italmérséssel átadó. Cim a kiadóhivatalban. 954—a

Betöltendő állás
Április 1-re mindenest keresek, csakis jó bizonyítvánnyal. Huszár u. 11. Széchenyi kert. 1578—c

Manikürös
kisasszony azonnal felvétetik. Hunyadi ucca 8. 1517—c

Kifutófiu
15-re felvétetik. Hatvan u. 1., II. e. 17. a. 613—d

Autószerező
tanulók fizetéssel azonnalra felvétetnek. Miklós u. 49. szám. 894—c

Manikürös
kisasszonyt keresek, lehetőleg ki hajmunkát is végez. „Piri” hölgyfodrász, Csapó u. 84. 1553—c

Idősebb
asszonyt keresek április elsejére gyermek mellé. Kut ucca 92. szám. Értekezni: délelőtt 10-től 1 óráig. 937—d

Elsőrendű
kézimunkás leányokat felvesz Riskó női divatterme, Kossuth u. 3. 1583—c

Két
gyermek mellé anyahelyettesnek jelentkezhetik intelligens hölgy jó bizonyítvánnyal, páros nap délután, páratlan napon délelőtt. — Busi 16. 1587—c

Egy
jó családból való fiu műasztalos tanulónak felvétetik. Miklós ucca 51. szám. 887—d

Elarusító
ügyes, kereskedésben jártas műszülettebe óvadékkal felvétetik. Piac 10. 956—a

Vétel
Egy vaslábu kertipadot keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban. 690—d

Keveset
használt, jó állapotban levő 500 ccm. F. N. motorkerékpár nagy Bosch-világítással olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1070—d

Veszek
egy jókarban lévő férfi rakettet. Cim a kiadóhivatalban. 947—d

Eladás
Minden elfogadható árban meglegően olcsón vásárolhat még férfi, női szöveteket, kabátanyagot, selymeket, maradékokat. Batthyány 13., udvarban. 942—c

„Ella”
szép fajtisza burgonya vetőmagynak vaggontételben is kapható. Cim a kiadóhivatalban. 946—c

CHAMOTTE TÉGLA
s habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 15. 270—d

Rádió
kétlámpos, kiváló hangtisztaságú, csinos üvegtetővel, fekete fényes tölgyfadozobban fejjhallgatóval eladó. Bercsényi u. 17. 1580—d

Eladó
cukorrépa. Vargakert, K. Tóth ucca 22. szám. 941—b

Gazdálkodók
a lisztészüzleteket méltányos árban beszerezhetik a Hortobágyi malmi lisztüzletben, Bőszörményi ut 1. szám. Kedvező fizetési feltételek. 8378—d

Elköltözés
miatt használt butorok, — sparheld, edények eladók. Hatvan u. 55. 938—b

Több vagon
cukorrépa eladó. Verestanyai gazdaság, Döge, Szabolcs megye. 1550—c

Egy
szivattyuskut eladó. Apaffy ucca 32. szám. 921—d

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyagában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 270—d

ARVERESEN
férfi-, női- és gyermekcipők egy tételben jutányosan eladók. Cim a kiadóhivatalban. 293—d

Egy
üvegfal és egy üvegezett portale nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 434—d

Egy
sötét háló és egy egy lóerős villanymotor eladó. Árpádtér 47. 902—b

Mindenféle
női ruhák varrását, kabátot, átalakításokat a legizlésebben készítenek jutányos árrért. Zöldfa ucca 1. 1389—d

Uzlet
megszünése miatt berendezés, bármely célnak megfelelő, eladó. Friedmann Miksa posztóüzlet, Piac ucca 73. 756—b

Kóser
hordóskáposzta 16., vizes-ugorka 60 fillér, friss lipóti turó Kupfernál, Pásti sarok. 959—a

Vásznak
legolcsóbban — kizárólag Guttmann vászonlerakóban szerezhetők be, Széchenyi ucca 19. 958—a

Zamatos
házióber literenként 1.— P. Poroszlai ut 53. Ót liternél hazaszállítom. — Telefon: 16-36 855—d

Haláleset
miatt egy használt 6 üléses, 6 hengeres Ausztró Dennler autó eladó fizetési kedvezménytel. Özv. Rác Andrásné földbirtokos, Turkeve. 648—d

Tavaszi
kalapok olcsó áron kaphatók Fülöp Etta női kalapszalomban, Péterfia 14. Tanulóleányokat felveszek. 901—b

Különféle
OKTATÁS
Gyorsirás
és gépirás szaktanfolyam. Érdeklődjék a Debreceni Első Takarékpénztárban, — III. emelet. 360—d

HUSFÜSTÖLÉS
olcsón, kifogásalanul — Zöldfa ucca 3. szám alatt.

Mérték
cipőket, talpalást, javítást, festést minden színben olcsón készítenek. Csapó 62. 1560—a

Gombok
átvázását vállalom. Péterfia 32. 1566—b

Keztyűk
átalakítását, mosását, festését, javítását, ezüst ridikülök bélelését legolcsóbb áron készíti Keztyűüzem. Kossuth u. 58. 1542—d

Német anyanyelvű
egyetemi hallgató jól bevált gyakorlati rendszerrel német órákat adását vállalja. Egészen jutányos árak. Cim a kiadóhivatalban. 926—d

Gyors-
és gépirás tanítás olcsó díjért, rövid idő alatt. Cim a Független Ujság kiadóhivatalában. 1440—d

Szabni
tanítók jutányos árrért, varrni, maguknak varrhatnak a legújabb divat szerint és pontosan mindenféle alsó és felső ruhákat. Zöldfa ucca 1. 1390—d

A 80 éves Pesti Napló
jubileumi albumát csak az előfizetők kapják. Fizessen elő a Morvai és Grünhut hírlapiroda utján, Varga u. 1. Telefon 13-80. 548—d